

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

*informacje
polityczno-
gospodarcze*

29 CZER. 1951.

ROK III

Nr. 11 (14)

1951

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y

/ważniejsze informacje/

I. POLITYKA GOSPODARCZA

		str.
Związek Radziecki	Nowe życie Okręgu Zakarpackiego	1
Albania	Pomoc Związku Radzieckiego	3
Czechosłowacja	Sukcesy handlu zagranicznego w I kwarta- le b.r.	7
Rumunia	Produkcja kauczuku syntetycznego	9
Węgry	Powiększenie zadań pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej	9
	Stosunki handlowe z państwami Środkowego i Dalekiego Wschodu	10
Vietnam	Wzmocnienie systemu finansowego	12
	Plan Marshall'a zarządzeniem wzmożenia wyścigu zbrojeń	15
Austria	Handel zagraniczny w I kwartale b.r.....	17
Hiszpania	Sytuacja w handlu zagranicznym	23
Jugosławia	Odbudowa kapitalizmu	25
Niemcy Zachodnie	Handel zagraniczny w okresie styczeń - kwiecień b.r.	26
Szwajcaria	Zagadnienie handlu z krajami demokra- tycznymi	30
Brazylia	U.S.A. wyciągają ręce po monocyta	38
Indie	Polityka USA potęguje głód Indii	39
Indonezja	Opanowywanie rynków przez monopolistów amerykańskich	40
Iran	Odbudowa kontaktów z Niemcami Zachodnimi	41
Japonia	Przenikanie kapitałów amerykańskich do gospodarki	42
Pakistan	Wobec groźby amerykańskiego imperializmu	44
Stany Zjednoczone A.P.	Sytuacja gospodarcza	49
Urugwaj	Likwidacja niezależności kraju przez mono- pole amerykańskie	49

II. UMOWY HANDLOWE I PIATNICZE 51

III. REGULAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH 57

IV. C I A 63

Z a ł a c z n i k i:

1. Sytuacja gospodarcza i handel zagraniczny Niemiec Zachodnich w r. 1950.
2. Rolnictwo chińskie na nowej drodze rozwoju.

WIADOMOŚCI POLITYCZNO GOSPODARCZE

Kraje Obozu pokoju

ZWIĄZEK RADZIECKI

Nowe życie Okręgu Zakarpackiego

Potężny rozwój przemysłowy Związku Radzieckiego w powojennej pięciolatce przejawia się we wszystkich republikach związkowych i okręgach. Również w młodym okręgu Zakarpackim Ukraińskiej SRR nastąpił silny rozwój przemysłu w latach powojennych. Odbudowano i zbudowano przeszło 300 zakładów przemysłowych. Liczba robotników wzrosła sześciokrotnie. Główną gałęzią przemysłu okręgu Zakarpackiego jest przemysł drzewny, w którym w coraz większym stopniu wprowadza się nowoczesne metody pracy. Przemysł ten wyposażony jest w najnowocześniejsze urządzenia techniczne jak: piły elektryczne, samochody, lokomotywy itp. Znaczna część drzewa jest przerabiana na miejscu. Wielkie kombinaty przeróbki drzewa nieustannie powiększają ilość i jakość produkcji.

Przemysł lekki dawniej w tym okręgu nie istniał. Obecnie we wszystkich miastach Okręgu Zakarpackiego znajdują się fabryki konfekcji i obuwia. Wszechstronnemu rozwojowi ulega wydobywanie marmuru, gliny ceramicznej, i innych surowców budowlanych, oraz ich obróbka.

W roku ubiegłym globalna produkcja przemysłowa zwiększyła się przeszło trzykrotnie w porównaniu z rokiem 1946. W tymże okresie zwiększyło się kilkakrotnie wydobywanie węgla.

Gospodarka kołchozowa znacznie się wzmocniła. Na polach kołchozowych pracują traktory i kombajny. Stosują przodującą agrotechnikę, kołchoznicy zbierają bogate plony. Państwo udzieliło kołchozom kredytu na rozwój ich gospodarki w sumie 23 mil. rubli. Dzięki pomocy państwa, we wsiach obwodu zakarpackiego wybudowano w okresie powojennym około 12 tys. domów mieszkalnych. W każdej wsi zakarpackiej istnieje klub, biblioteka, czytelnia.

W miastach i wsiach obwodu powstała obszerna sieć szkół 7-letnich średnich /10-letnich/. Wiele młodzieży zakarpackiej studiuje na uniwersytecie w Użhorodzie oraz w wyższych zakładach naukowych Kijowa, Lwowa i innych miastach ZSRR.

Dla wielkich budowli komunizmu.

Z miast Zagłębia Kuźnieckiego nieustannie jadą cenne ładunki dla budowniczych kanału Wołga-Don. Ze Stalińska jadą metale, z Marlińska - drzewo budulcowe, z Komorowa - maszyny budowlane, motory elektryczne i inne urządzenia. Sybiracy pracują z entuzjazmem nad wykonaniem zaszczytnych zamówień, z reguły wypełniając je przedterminowo.

Robotnicy i specjaliści w Kuźnieckim kombinacie hutniczym im. Stalina na długo przed terminem wywalcowali dużą partię belek metalowych.

Nie pozostaje w tyle załoga Komorowskiej fabryki "Strom-maszyna". W maju wysłano przedterminowo dla "Wołgodostroju" 20 potężnych betoniarek.

Budowa obiektów komunizmu pochłonie około 20 mil.m³ betonu. Dla przygotowania tej ilości betonu potrzeba 6 milionów ton cementu. Nowe gigantyczne budowle, zarówno pod względem zakresu robót, jak też i wielostronnego ich charakteru oraz terminów wykonania nie mają sobie równych na świecie.

Udoskonalenia techniczne radzieckich elektrowni wodnych

W elektrowniach wodnych Związku Radzieckiego przeprowadzane są obecnie prace nad całkowitą automatyzacją wszystkich procesów pracy w tych zakładach. Nowość ta jest już wprowadzona w Moskwie, na północnym Kaukazie, w Republice Uzbekiej i w innych częściach Związku Radzieckiego. Nowe urządzenia automatyczne zwiększyły produkcję energii elektrycznej i zapewniły całkowite wykorzystanie elektrowni. Schematy automatyzacji, opracowane przez inżynierów radzieckich, odznaczają się prostotą i celowością.

Użycie telemechanizacji, to jest kierowanie na odległość, umożliwiło pozostawienie całego szeregu elektrowni prawie bez personelu obsługującego. Każdą taką elektrownię obsługuje zamiast dotychczasowego personelu tylko jeden człowiek. Tablica telemechaniczna w centrali prostowniczej ułatwia kontrolowanie pracy wielu elektrowni, znajdujących się w znacznej odległości od Centrali oraz umożliwia kierowanie całym systemem energetycznym. Wprowadzenie tych urządzeń przyczyniło się do znacznego obniżenia kosztów produkcji prądu elektrycznego.

W sadach i winnicach Gruzji

W sadach i winnicach Gruzji wre ożywiona praca. W Kachetii i na wybrzeżu Morza Czarnego założono nowe plantacje granatów i fig na obszarze ponad 260 ha.

Rada ministrów obniżyła ceny napojów wysokokowych o 27%, piwa o 13% i wyrobów tytoniowych wyższych gatunków - o 20%, poza tym będą obniżone detaliczne ceny cukru i wyrobów cukierniczych.

R U M U N I A

Budowa nowego miasta hutniczego

W powiecie Hunedoarskim buduje się nowe miasto Orasul Nou. Huty budowane w pobliżu, będą największymi tego typu w Rumunii, a budowa ich zostanie zakończona w planie 5-letnim.

Obecnie prowadzone są prace przy budowie wysokiego pieca, którego produkcja przewyższa czterokrotnie wydajność dawnych pieców.

Pomyślne widoki na urzadzaje zbóż kłosowych

W całej Rumuńskiej Republice Ludowej zakończono wiosenne roboty polne z lepszymi niż w roku ubiegłym wynikami i przy lepszym wyposażeniu technicznym. Plan robót irygacyjnych wykonany został z nadwyżką 15%. W całym kraju zorganizowano ochronę zbóż ozimych i jarych. Do dnia 15 maja opielono już 2.500 ha, spulchniono zaś 900 tys. ha. W porównaniu z r. 1949 powierzchnia zasiewów bawełny powiększyła się w roku bieżącym o 110%, lnu o 80% i buraka cukrowego o 24%.

Zasiewy pszenicy ozimej i wczesnych zbóż jarych są w dobrym stanie. W szeregu rejonach zaczynają już one dojrzewać. Pomyślne warunki klimatyczne sprzyjają rozwojowi późnych odmian zbóż.

Produkcja kauczuku syntetycznego

Przy wydatnej współpracy radzieckich specjalistów zapoczątkowana została produkcja kauczuku syntetycznego, która uwolni gospodarkę rumuńską od importu tego artykułu z zagranicy.

W E G R Y

Powiększenie zadań pięcioletniego planu rozwoju gospodarki narodowej

Zgromadzenie Narodowe Węgierskiej Republiki Ludowej przyjęło jednogłośnie projekt ustawy o wprowadzeniu zmian w pierwotnym tekście ustawy o pięcioletnim planie gospodarczym Węgier.

W pierwszym roku realizacji planu, mówi nowa ustawa, węgierska gospodarka narodowa, w szczególności zaś przemysł, rozwijała się szybciej niż to było przewidziane. Stało się to możliwe dzięki prawidłowemu kierownictwu gospodarki przez Węgierską Partię Pracujących i rząd, dzięki wykryciu utajonych rezerw, rozpowszechnianiu socjalistycznego współzawodnictwa, ofiarnej pracy klasy robotniczej i całego ludu pracującego, coraz szerszemu zastosowaniu radzieckich doświadczeń w dziedzinie produkcji i metod pracy, jak również dzięki bezustannej pomocy Związku Radzieckiego. Ustawa stwierdza, że zgodnie z doświadczeniami pierwszego roku pięciolatki, węgierska gospodarka narodowa zdolna jest osiągnąć wyniki znacznie większe, od przewidzianych planem dotychczasowym. Z uwagi na powyższe, Zgromadzenie Narodowe, z inicjatywy drugiego zjazdu Węgierskiej Partii Pracujących - wnosi poprawki do ustawy o planie pięcioletnim.

Stosownie do tych poprawek, zamiast przewidzianych uprzednio 50,9 mlrd. foryntów przeznacza się na inwestycje gospodarcze w okresie pięciolatki - 85 mlrd. foryntów, w tym /w mlrd. for./: na przemysł - 41 /w tym 37,5 na przemysł ciężki/, na rolnictwo - 11, na budownictwo mieszkaniowe, urzędnictwo komunalne i wydatki kulturalne - 14 itd.

Produkcja przemysłu wyniesie 310% w porównaniu do roku 1949, zamiast 186,4% jak planowano uprzednio, wartość produkcji przemysłu ciężkiego osiągnie 380%, a lekkiego - 245%. Wydajność pracy powinna wzrosnąć nie o 50%, lecz o 95%. Dochód narodowy powiększy się do 230% w porównaniu do roku 1949, zamiast o 163% według pierwotnego planu. Plan znacznie rozszerza zadania w odniesieniu do wydobycia węgla, produkcji energii elektrycznej, wytwórczości chemicznej i innych gałęzi przemysłu. Wartość produkcji rolniczej powiększy się w końcu pięciolatki o 54%, zamiast projektowanych 42%.

Powierzchnia upraw bawełny będzie wynosiła w końcu pięciolatki nie 57.000 ha, jak to pierwotnie zaplanowano - a 114.000 ha.

Nowy plan uwzględnia znaczny wzrost budownictwa mieszkaniowego, zakładów leczniczych, ogródków dziecięcych i żłobków oraz zwiększenie tempa przygotowywania kadr w wyższych zakładach naukowych.

Stosunki handlowe z państwami Środkowego

i Dalekiego Wschodu

Węgierskie czasopismo "Commerce Extérieur Hongrois" opublikowało artykuł, poświęcony zagadnieniom znalezienia nowych możliwości eksportowych dla Węgier w handlu z państwami Wschodu.

W końcu pierwszego roku planu pięcioletniego, którego realizacja rozpoczęła się 1 stycznia r. 1950, produkcja

węgierskiego przemysłu ciężkiego przewyższyła o 36,2% poziom produkcji roku poprzedniego.

Taki sam niemal wzrost, mianowicie 34%, osiągnął przemysł lekki, dzięki czemu zaprojektowane na koniec planu pięcioletniego wskaźniki w tym resorcie zostały ogółem przekroczone o 40%.

Globalna produkcja rolnicza w r.1950 była o 9% wyższa od produkcji z r.1949.. Dochód narodowy Węgier w tym samym okresie powiększył się o 20%, a przeciętna płaca zarobkowa o 17%.

W ciągu pierwszego roku pięciolatki przedsiębiorstwa węgierskie rozpoczęły wytwarzać znaczne ilości towarów, niewyrabianych dawniej w kraju, szczególnie takich, jak: specjalne obrabiarki, maszyny górnicze, kombajny żniwne, rozpoczęła się seryjna produkcja traktorów, samochodów, autobusów i motocykli. Znaczne sukcesy osiągnięto w r.1950 w dziedzinie produkcji wyrobów elektrotechnicznych, chemikali i i lekarstw. Szeroko rozwinał się przemysł konfekcyjny w r.1950. Wyprodukowano dwukrotnie, a w niektórych wypadkach trzykrotnie więcej odzieży męskiej i damskiej niż w 1949 roku.

Wzrost ogólnej wytwórczości przemysłowej stworzył nowe możliwości dla importu i eksportu. Niezależnie od powiększania się obrotów towarowych ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej w ramach umów gospodarczych, które stanowią podstawę węgierskiego handlu zagranicznego, Węgry usiłują wzmocnić również swoje stosunki handlowe z krajami Bliskiego Środkowego i Dalekiego Wschodu.

Kraje te rozwijają coraz intensywniej swój przemysł i mechanizację rolnictwa, wskutek czego wzrasta popyt na szereg wyrobów eksportowanych z Węgier.

Z drugiej strony, rozszerzenie stosunków handlowych daje Węgrom możliwość powiększenia importu surowców i innych towarów niezbędnych dla gospodarki narodowej z wymienionych krajów. Handel Węgier z Egiptem ożywia się z roku na rok. Węgry wywożą do Egiptu wyroby włókiennicze, elektrotechniczne i szklane, urządzenia maszynowe, chemikalia, traktory, młocarnie, lokomotywy i wagony, oraz autobusy. W roku 1950 poważnie przebudowany został handel z Syrią i Libanem, w szczególności powiększyły się dostawy wyrobów włókienniczych, szklanych i ceramicznych, elektrotechnicznych oraz materiałów budowlanych. Dużym popytem cieszą się w Syrii i Libanie węgierskie maszyny rolnicze. Transport towarów importowanych i eksportowanych przez te kraje odbywa się statkami węgierskimi. Zacieśnieniu więzów handlowych sprzyja stały udział Węgier w targach, organizowanych przez Syrię i Liban.

Umowa handlowa, zawarta jesienią 1950 roku między Węgrami, a Pakistanem, przewiduje wymianę różnych towarów za wyjątkiem artykułów włókienniczych, które dotychczas

były ważnym przedmiotem handlu między tymi krajami. Daje się spostrzec znaczny popyt na takie towary węgierskie jak aparaty rentgenowskie, elektryczne maszyny do liczenia, maszyny dla przemysłu włókienniczego, maszyny do wyrobu kiełbas, rozmaite instrumenty, maszyny rolnicze łącznie z traktorami. Jednocześnie powiększa się import węgierski. Również Indie okazują duże zainteresowanie wyrobami węgierskiego przemysłu elektrotechnicznego, maszynowego oraz maszynami rolniczymi. Popyt na części zapasowe do maszyn włókienniczych i na produkty przemysłu chemicznego jest obecnie tak duży, że Węgry mogą go pokryć tylko częściowo.

Celem rozszerzenia handlu z Indiami i Pakistanem stworzono tam przedstawicielstwa handlowe, którym polecono nawiązać kontaktów między węgierskimi organizacjami eksportowymi a indyjskimi i pakistańskimi firmami handlowymi oraz udzielanie sobie wzajemnie odpowiednich informacji.

V I E T N A M

Wzmocnienie systemu finansowego

Vietnamska agencja informacyjna zakomunikowała o powstaniu Vietnamskiego Banku Narodowego.

Stworzenie tego banku - stwierdza agencja - jest dużym zwycięstwem, osiągniętym przez rząd demokratyczny na polu gospodarczym. Dopomoże on wzmocnieniu finansów naszego kraju, zwiększy dobrobyt materialny narodu i będzie sprzyjać rozwojowi stosunków handlowych między Vietnamem a innymi państwami.

A U S T R I A

Marshallizacja handlu zagranicznego

Gazeta "Die Union" zamieściła artykuł pod tytułem "Rozpaczliwy obraz naszego handlu zagranicznego".

Artykuł wskazuje na powiększenie się importu cukru do Austrii o 175% chociaż kraj ten może sam zaspokoić swe zapotrzebowanie w tej dziedzinie, bowiem jak wiadomo austriacki przemysł cukrowniczy pokrywał przed wojną niemal całkowicie potrzeby ludności. Natomiast import bawełny, bez której nie może pracować przemysł włókienniczy wynosi tylko 42% ilości, sprowadzanej przed wojną. Jednym z następstw braku tego ważnego surowca jest zwolnienie już na początku maja ponad połowy robotników przez niektóre przedsiębiorstwa przemysłu włókienniczego.

Eksport wyrobów gotowych z Austrii - pisze "Die Union" - maleje z każdym rokiem. W roku 1947 gotowe wyroby stanowiły 73,7% całego eksportu, w r. 1948 - 66,2%, w r. 1949 - 59,7%, a w r. 1950 - 57,5%, podczas gdy import tych artykułów stale wzrasta. Poważnie powiększył się austriacki eksport surowców, niezbędnych dla własnego przemysłu.

Handel zagraniczny w I kwartale h.r.

Opublikowany przez austriacki Centralny Urząd Statystyczny bilans handlowy za styczeń - marzec wykazał przy imporcie w wysokości \$ 2.591 mln. i eksporcie w wysokości \$ 2.069 mln. nadwyżkę importową w wysokości \$ 522 mln., co dowodzi, że strona bierna wynosiła w pierwszym kwartale br. prawie tyle co w ciągu całego ubiegłego roku.

Intensyfikacja handlu zagranicznego, która jest uzależniona od niezbędnego zaopatrzenia surowcowego doprowadziła podczas ubiegłych miesięcy do ciągłego wzrostu importu, tak, że import przekroczył w marcu \$ 1 mld.

"Wiadomości statystyczne" obliczyły na podstawie wskaźnika ilościowego, że import w ramach "odpłatnego

Europy Zachodniej w imporcie wzrósł z 35,8 do 41,1%, Niemiec Zachodnich - z 21,6 do 21,7% oraz Stanów Zjednoczonych z 3,6 do 3,8%, podczas gdy udział państw Europy Wschodniej spadł z 16,1 do 14,5%. Te same tendencje zauważyć można przy eksporcie, który zwiększył się do Europy Zachodniej z 31,5 do 34,5%, do Niemiec Zachodnich z 15,3 do 15,7% a do Stanów Zjednoczonych z 5,6 do 6,4%, podczas gdy do państw demokratycznych łącznie z Niemiecką Republiką Demokratyczną - spadł z 15,5 do 11,9%. W chwili obecnej najważniejszymi importerami są Niemcy Zachodnie, Wielka Brytania oraz Francja. Państwami mającymi przewagę w eksporcie są Niemcy Zachodnie, Włochy i Holandia.

Wciąganie kraju w politykę zbrojeń

Rada Sojusznicza na Austrię rozpatrywała wnioski rządu austriackiego o utworzeniu specjalnego organu zwanego "dyrektorium gospodarczym" i o wprowadzeniu systemu gospodarki "kierowanej". Rząd przedłożył przed niedawnym czasem te wnioski parlamentowi, w związku z czym stały się one przedmiotem ostrej krytyki i niezadowolenia różnych warstw społeczeństwa austriackiego.

Przedstawiciel radziecki, generał-major Ciniew wskazał w swoim oświadczeniu, że trudności gospodarcze w zaopatrywaniu się w surowce oraz w zbycie są bezpośrednim następstwem marshallizacji kraju. Marshallizacja zmusiła Austrię do przystosowania jej gospodarki do zbrodniczych przygotowań do nowej wojny. Mówca zaproponował odrzucenie przedłożonych wniosków, sprzeciwiają się one bowiem interesom Austrii i umowie kontrolnej. Przedstawiciele zachodnich mocarstw okupacyjnych nie zgodzili się na tę propozycję, czym potwierdzili raz jeszcze swoją politykę wciągnięcia Austrii i jej gospodarki do agresywnego bloku północno-atlantyckiego. Generał - major Ciniew oświadczył, że radziecka delegacja - zgodnie z umową kontrolną - zastrzega sobie prawo zajęcia w przyszłości własnego stanowiska względem bezpośrednich lub też pośrednich zarządzeń "dyrektorium gospodarczego".

B E L G I A

Handel zagraniczny w kwietniu b.r.

Według tymczasowych danych eksport belgijski osiągnął w kwietniu sumę 11.114,86 milionów belgijskich franków w porównaniu do 11.770,61 mln. w marcu i 6.838 mln. przeciętnego miesięcznego wywozu r.1950.

Spadek kwietniowego eksportu belgijskiego pod względem wartościowym spowodowany był zmniejszonym wywozem metali żelaznych i wyrobów z nich, których eksportowano na sumę 3.715 mln. fr.belg. w kwietniu, a na 3.862 mln.fr.belg. w marcu, wyrobów włókienniczych /2.962 i 3.427 mln.fr.belg./ oraz chemicznych /809 i 1.045 mln.fr.belg./

Obroty zagraniczne w pierwszych czterech miesiącach
bieżącego roku

Belgijski handel zagraniczny rozwija się od jesieni 1950 r. na niezwykle wysokim poziomie. Wzrost importu rozpoczął się o kilka miesięcy wcześniej od wzrostu eksportu. Podczas gdy import już we wrześniu osiągnął kwotę 9.759 mln.b.fr. niezwykle wysoki poziom, to rozwój transakcji eksportowych przybrał na sile dopiero w grudniu. Dlatego też bilans handlowy zamknął się w r.1950 stosunkowo wysokim niedoborem 14,9 mlrd. b.fr./w r.1949 - 1,9 mlrd./, przy 97,5 mlrd. /81,7 mlrd/ po stronie importu i 82,6 mlrd. /79,8 mlrd./ po stronie eksportu. Dopiero jednak w r.1951 handel belgijski nabrał rozmachu. Dane za pierwsze cztery miesiące przedstawiają się następująco:

	Import / w mln.b.fr./	Eksport / w mln.b.fr./
styczeń	10.654	9.018
luty	10.258	9.907
marzec	12.019	11.771
kwiecień	11.402	11.115
styczeń - kwiecień 1951	44.333	41.811
styczeń - kwiecień 1950	28.555	26.483

Marzec i kwiecień wykazują największe obroty handlu zagranicznego jakie kiedykolwiek przed tym zostały osiągnięte. Wysokie cyfry eksportu należy w pierwszym rzędzie przypisać niezwykle pomyślnej sytuacji na rynku żelaza i stali. Eksport produktów hutniczych osiągnął w marcu sumę 3.856 mln. a w kwietniu 3.715 mln.b.fr. Koniunktura eksportowa utrzymuje się nadal w przemyśle tekstylnym.

W marcu zanotowano tam eksport wartości 3.420 mln., w kwietniu zaś 2.963 mln. b. fr. Zatem 2/3 globalnego eksportu belgijskiego przypada obecnie na stal i towary włókiennicze. Daleko za nimi znajdują się artykuły chemiczne i farmaceutyczne w wysokości 806, względnie 1.045 mln. oraz maszyny i aparaty wartości 534, względnie 598 mln. b. fr.

Koniunktura eksportowa nie wykazuje narazie żadnej tendencji spadkowej. Odnosi się to przede wszystkim do wzrastającego popytu na stal, której ceny wykazują coraz mocniejszą tendencję. Produkcja stali znajduje się od początku r. b. na pełnych obrotach i kształtuje się mniej więcej na poziomie 8 mln. ton rocznie. Mniej pomyślna wydaje się być sytuacja belgijskiego przemysłu włókienniczego, którego największym odbiorcą jest Holandia. Mnożą się skargi ze strony przemysłu włókienniczego na wzrastające trudności zbytu w Holandii. Przemysł wełniany zapowiada ograniczenia produkcji, ponieważ wysokie ceny powodują już spadek zbytu.

Dodatkowo ogłoszono, że wartość eksportu wyrobów metalowych w r. 1950 osiągnęła sumę 11.949 mln. belg. fr. w porównaniu do 14.669 mln. osiąganych przeciętnie w latach 1949 i 1948. Głównym odbiorcą tej gałęzi przemysłu była Holandia. Eksport do krajów skandynawskich ucierpiał na skutek obniżki wartości pieniądza krajów skandynawskich i konkurencji Niemiec Zachodnich. Rynek argentyński dla towarów belgijskich został całkowicie stracony.

Import rudy żelaznej w r. 1950 przedstawiał się następująco: z Francji 59,5% /w r. 1949 - 51,3%/ z Luxemburga i Lotaryngii - 23,5% /26,8%/, ze Szwecji - 16,7% /21,8%/, z innych krajów - 0,3% /0,1%/.

W imporcie węgla koksującego Belgia w chwili obecnej jest zdana wyłącznie na Stany Zjednoczone, przy czym cena importowanego węgla wynosi 1.100 do 1.200 belgijskich franków.

Kapitulacja przed Ameryką

Spór między rządem belgijskim a administracją planu Marshall'a, który nastąpił na skutek zajęcia przez Belgię sumy 7,2 milionów dolarów USA, udzielonych rządowi greckiemu na zakup materiałów kolejowych a niespłaconych od lat 25 - został zakończony. Rząd belgijski skapitulował przed administracją planu Marshall'a i unieważnił konfiskatę sądową tej kwoty zobowiązując się jednocześnie do dostarczenia rządowi greckiemu zamówionego materiału kolejowego.

W pierwszych czterech miesiącach b.r. zachodnio-niemiecki import zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem r.1950 o 48%, a eksport o 102%. Kwota importowa została dodatkowo podwyższona o sumę \$ 52 mln., przeznaczoną na zakupy rudy żelaznej i manganowej, metali nieżelaznych, surowców i artykułów spożywczych. Od kilkunastu tygodni Niemcy Zachodnie wstrzymały import drewna. W czerwcu sytuacja w tym dziale nie uległa zmianie. Po 1 lipca 1951 r. na import drewna zostanie przydzielona określona ilość dewiz, zbyt późno jednak, by sytuacja polepszyła się.

W czerwcu Niemcy Zachodnie będą importować towarów na ogólną sumę \$ 160 mln. Pozwolenia przywozowe rozpoczęto wydawać z dniem 10 maja br. W ramach zarządzenia, którego celem jest udzielenie pomocy eksportowi komisja parlamentu bonnskiego rozpatruje obecnie rządowy wniosek ustawy o ulgach podatkowych dla eksportu. Poza tym komisji przydzielony został do opracowania rządowy wniosek ustawy, która ma dać pierwszeństwo w przydziale surowców firmom produkującym na eksport. Centralny Bank Zachodnio-Niemiecki i "Bank Der Deutschen Länder" zwiększyły kredyty eksportowe o 200 milionów do sumy 600 milionów DM. Zachodnie Niemcy uważają, że będą mogły wprowadzić do konkurencji pewne grupy swoich towarów a zwłaszcza: wyroby nożownicze, narzędzia, obrabiarki, urządzenia browarnicze, części zamienne do rowerów i niektóre chemikalia.

Brak surowców w poważnym stopniu zagraża eksportowi. Niektóre zakłady przemysłowe, zajmujące się produkcją wyrobów żelaznych i stalowych, zmuszone będą ograniczyć godziny pracy i zwolnić w I kwartale b.r. 1.600 robotników. Przemysł automobilowy cierpi na brak stali. Oczekuje się, że w następstwie tego, zarówno produkcja jak i eksport ulegną obniżce.

Mimo wygaśnięcia w I kwartale 1951 r. umów handlowych zawartych w r.1950 przez Niemcy Zachodnie z krajami zmarshallizowanymi nie zostały one przedłużone lub zastąpione nowymi traktatami.

Przydziały surowców dla Niemiec Zachodnich

Komitet importu Niemiec Zachodnich zezwolił na

z Boliwii i Peru - ruda wolframowa - \$ 300.000, z Birmy i Sjamu - ruda wolframowa - \$ 200.000, z Meksyku - ruda cynkowa, o wartości ponad \$ 200.000.

Ponadto przyznano kwotę \$ 4.800.000 na import bawełny z Egiptu, \$ 1.000.000 na import bawełny z Iranu i \$ 1.240.000 na import wełny drzewnej z Finlandii.

Amerykanie przeszkadzają handlowi Niemiec Zachodnich z krajami Europy Wschodniej

Agencja A.D.N. donosi, że przedstawiciel okupacyjnych władz amerykańskich w Niemczech Zachodnich zakomunikował o przedsięwzięciu nowych środków zmierzających do wstrzymania wszelkiego handlu między Niemcami Zachodnimi a krajami wschodniej i południowo-wschodniej Europy. Zaznaczył on, że w chwili obecnej specjalna komisja przygotowuje sposób zastosowania nowych środków, których celem będzie definitywne ukrócenie eksportu do tych krajów.

W paryskim wydaniu dziennika "New York Herald Tribune" ukazał się artykuł, który wyraźnie przyznaje, że rząd U.S.A. prowadzi politykę dyskryminacji. W artykule podano, że nowy kierownik wydziału handlowego amerykańskiej administracji w Niemczech, oświadczył, że rząd Zachodnich Niemiec przygotowuje obostrzenia kontroli handlu z krajami Europy wschodniej. Wydawanie pozwoleń na wywóz towarów do krajów Europy wschodniej będzie scentralizowane. Poprzednio, pozwolenia te wydawane były przez 400 banków handlowych.

Program inwestycyjny

Ministerstwo Gospodarki opracowuje program inwestycyjny na przeciąg dwóch do trzech lat, według którego w pierwszym roku ma być zainwestowanych do produkcji przemysłowej ogółem 1,3 miliarda marek niemieckich.

Inwestycje te są przeznaczone przede wszystkim dla tych gałęzi przemysłowych, które mają szczególne znaczenie dla produkcji zbrojeniowej jak np.: przemysł naftowy, hutniczy, węglowy itd.

zostały w mniejszym stopniu niż w lutym. Obniżka importu charakteryzuje podrzędne stanowisko Włoch wśród innych państw kapitalistycznych i odsuwanie ich przy zakupach surowców na dalszy plan. Stany Zjednoczone wydają pozwolenia na zakup surowców tylko tym gałęziom przemysłu włoskiego, które znajdują się pod bezpośrednim wpływem amerykańskich imperialistów.

Według danych Centralnego Instytutu Statystycznego w pierwszym kwartale br. wartość importu wynosiła 289,51 mlrd. lirów. W porównaniu z pierwszym kwartałem roku ub. wartość importu wzrosła o 57,43 mlrd. lirów. Eksport, w którym wielką rolę odgrywają zamówienia zbrojeniowe wzrósł o 65,66 mlrd. lirów, wynosząc 228,41 mlrd. lirów w porównaniu do 161 mlrd. lirów w I kwartale r. ub. Nadwyżka importowa zmniejszyła się więc w obu okresach porównawczych z 69,33 do 61,09 mlrd. lirów, co zmniejszyło deficyt bilansu handlu zagranicznego o 11,9%. Od września 1950 r. do końca marca 1951 r. Włochy wywieźli 1.879.310 q surowego, łuszczonego i półłuszczonego ryżu w porównaniu do 1.823.710 q w analogicznym okresie 1949/50. Głównymi odbiorcami tego artykułu byli /w q/:

	1950/51	1949/50
Zachodnie Niemcy	675.491	508.131
Francja	630.983	380.317
Szwajcaria	151.505	144.641
Szwecja	137.171	-

W I E L K A B R Y T A N I A

Handel zagraniczny w kwietniu br.

Według danych tymczasowych brytyjski handel zagraniczny wykazał w kwietniu następujące obroty /w milionach £/:

	Import	Eksport
kwiecień 1951	311,5	230,1
marzec 1951	303,0	190,0
kwiecień 1950	211,0	156,0

Kwietniowy bilans handlowy wykazał saldo ujemne w sumie £ 81,1 mln. Reeksport obejmował towary na sumę £ 11 mln. Wartość brytyjskiego importu i eksportu w pierwszych czterech miesiącach 1951 była następująca /w milionach £/:

	Import	Eksport
I - IV.1951	1.159,6	854,9 /łącznie z re-eksportem/
I - IV.1950	814,8	689,6

Spadek brytyjskiego bilansu handlowego w okresie styczeń - kwiecień 1951 roku wyniósł £ 304,7 mln. w porównaniu ze £ 125 mln. w analogicznym okresie roku ub.

Wzrost wskaźnika cen hurtowych

Biorąc za podstawę r.1938=100, wskaźnik cen hurtowych wzrósł w porównaniu z marcem o dalszych 4,9 pkt, to znaczy o 1,5% do 318,5 punktów. Wzrost wskaźnika obrazuje poniższe zestawienie:

	W s k a ź n i k		Zmiany w %	
	IV.51r.	III.51r.	IV.50r.	r.1938
zboże	284,1	+ 10,5	+ 23,0	+ 158,5
węgiel	333,0	+ 0,1	+ 9,1	+ 170,3
żelazo i stal	278,1	+ 3,3	+ 7,8	+ 99,9
metale kolorowe	479,8	+ 6,3	+ 72,8	+ 408,2
bawełna	543,0	+ 1,3	+ 46,2	+ 547,7
wełna	963,8	- 11,2	+ 135,1	+ 850,2
chemikalia i oleje	239,4	+ 2,8	+ 18,9	+ 152,8

Utworzenie komisji zakupów w Europie

Angielski minister zaopatrzenia Strauss podał do wiadomości, że powołano do życia Komisję w celu dokonywania zakupów materiałów strategicznych w Europie dla ministerstwa zaopatrzenia i innych instytucji rządowych. Oddziały tej komisji będą utworzone w Paryżu, Brukseli, Kolonii i Mediolanie.

Komentując określenie "w Europie" Strauss oświadczył, że należy pod nim rozumieć "kraje należące do paktu północno-atlantyckiego oraz Niemcy Zachodnie, Szwecję, Szwajcarię i możliwie - Hiszpanię."

Komisja będzie podlegała kontroli ministerstwa zaopatrzenia. Przewodniczącym został wyznaczony Donald Perrot, a jego zastępca Bertlett /jeden z dyrektorów "Bristol Airplane Co."/ . Pomocnikami ich są doradcy z grupy wielkich przemysłowców, jak np.: Francis Bright - dyrektor towarzystwa "Standart Telephones and Cables", Alan Saunders - prezes "British Sugar Corporation" i inni. Komisja będzie kupować półfabrykaty i gotowe wyroby włókiennicze, skórzane, metalowe, maszyny i artykuły elektrotechniczne, nie wymagające dalszej większej obróbki, dla wykorzystania ich przez produkcję wojenną.

Regulowanie należności pieniężnych będzie dokonywane w walucie miejscowej krajów dostawców. Utworzenie takiej stałej organizacji uzasadnił Strauss niewystarczającymi możliwościami produkcyjnymi kraju na pokrycie

potrzeb wojennych.

W chwili obecnej Anglia dokonała już zamówień na sumę £ 12,2 mln. w czym: umundurowań i tkanin w Niemczech Zachodnich na 3,8 mln.£, w Belgii - na £ 2 mln. i we Włoszech - na £ 0,9 mln., różne towary w Niemczech Zachodnich - na £ 3 mln. i Jugostawii - na £ 0,3 mln., broń w Belgii - na £ 1 mln., we Włoszech - na £ 0,05 mln. i w Szwecji - na £ 1,1 mln. i ekwipunek dla lotnictwa w Szwajcarii - na £ 0,02 mln. Cyfry te nie dotyczą zamówień udzielonych firmom angielskim jako poddostawcom.

Ponadto, jak to już opublikowano uprzednio Anglia zamówiła w Europie /przed utworzeniem komisji zakupów/ obrabiarki na sumę około £ 30 mln.

Lamowskie kraje kapitalistyczne

A U S T R A L I A

Handel zagraniczny i sytuacja gospodarcza w marcu

Australijski handel zagraniczny wykazał w marcu dodatnie saldo bilansu handlowego w sumie 18 mil. £ australijskich /w lutym 1 mil.£.A./. W ciągu 8 miesięcy bieżącego roku finansowego osiągnięto dodatnie saldo w sumie 110 mil. £ A. Fakt ten wraz ze wzrostem wydatków na zbrojenia wywołuje niebezpieczeństwo inflacji. W ciągu ostatnich 15 miesięcy ceny artykułów pierwszej potrzeby wzrosły o 33%, a funt australijski stracił w porównaniu z początkiem r. 1950 prawie 1/3 swej wartości.

Rząd stara się rozszerzyć swe stosunki handlowe z Europą za pomocą Planu Marshalla /OEEC/ i Europejskiej Unii Płatniczej.

Do Niemiec Zachodnich, Australia pragnęłaby dostarczać oprócz zboża, wełny, skóry i skórki również mięs owocowy, dżemy, marmelady, drób, owoce i inne towary.

B R A Z Y L I A

Sytuacja gospodarcza

Sprawozdanie roczne "Banco do Brasil" z 30 kwietnia b.r. informuje o sytuacji gospodarczej Brazylii.

Produkcja rolna w roku ubiegłym nieznacznie tylko podniosła się o 5% /1949: 63 mil.t - 1950: 66 mil.t/ do wartości 42,6 mlrd.cr. to znaczy o 2.6 mlrd.cr. więcej niż w 1949 roku. Poważniej powiększyła się jedynie uprawa warzyw /o 21%/, ryżu /o 18%/, oraz pszenicy /o 18%/. Produkty podstawowe jak kawa, kukurydza, bawełna, ryż, fasola, maniok oraz trzcinna surowa obejmują nadal 90% obszaru uprawnego i stanowią 85% wartości produkcji globalnej.

Przemysł sprawozdanie dzieli na trzy grupy. Pierwsza grupa obejmuje te gałęzie produkcji, które nie są uzależnione od importu surowców, a mianowicie: przemysł bawełniany i opon gumowych. Podwyższyły one w roku ubiegłym poziom produkcji o 7 wzgl. 15%. Druga kategoria obejmuje gałęzie przemysłu zdolne pokryć większą część brazylijskiego zapotrzebowania. Do nich należy przemysł żelazny, który

w r. 1950 podniósł produkcję surówki o 34%, a stali o 22%. Import żelaza i stali /49.000 ton/ stanowi tylko mały ułamek produkcji krajowej. Również krajowy przemysł cementowy produkuje 3,3 razy więcej cementu niż wynosi import tego artykułu, a przemysł papierowy rzuca na rynek produkcję czterokrotnie przewyższającą ilość importowanego towaru. Jako ostatni z tej grupy wymieniony jest przemysł farmaceutyczny. Import artykułów farmaceutycznych ograniczony został na skutek zakładania filii fabrycznych w Brazylii. Ostatnią kategorię stanowią jednak najważniejsze dla gospodarki narodowej gałęzie przemysłu, które w Brazylii są w stanie jedynie w małej części zaspokoić zapotrzebowanie wewnętrzne jak np. przemysł naftowy, węglowy i chemiczny.

Handel zagraniczny Brazylii podlegał w r. 1950 wpływom różnych czynników, przede wszystkim wyższe światowych cen kawy, inflacji, wzrostowi kosztów produkcji towarów eksportowych oraz oddziaływaniu politycznej sytuacji międzynarodowej.

W przeciwieństwie do r. 1949 / deficyt 495 mil.cr./ ubiegły rok zaznaczył się nadwyżką brazylijskiego bilansu handlowego w sumie 4600 mil.cr. Wartość eksportu wzrosła w porównaniu z r. 1949 / 20.153 mld.cr./ o 4,76 mld. do 24.913 mld.cr., głównie z powodu podniesienia się eksportu kawy /+ 4297 mld.cr./ i kakao /+ 482 mil.cr./ jednocześnie jednak zmalał wolumen towarów eksportowych o 75.000 ton. Ilość towarów importowanych wykazuje natomiast znaczny wzrost o 1.789.000 t na skutek większych zakupów surowców, paliwa i zboża. Wartość importu spadła przy tym o 335 mil.cr. /1949 - 20.648 mld.cr./ do 20.313 mld.cr. na skutek zmniejszenia importu samochodów osobowych, tkanin wełnianych, płócien, lodówek itd. Od lat obowiązująca uchwała o licencjach w handlu zagranicznym, której ważność wygasa 4 października b.r. uległa w roku ubiegłym pewnym modyfikacjom w kierunku zwolnienia od obowiązku uzyskiwania licencji dla pewnych towarów eksportowych i importowych. Z drugiej jednak strony niektóre towary importowe, nie wymagające dotąd licencji wymagać będą zezwoleń. Spadła liczba licencji eksportowych /1949: 44850. 1950: 28962/ jak również ich wartość /1949: 18137 mld.cr. 1950: 14084 mld.cr./, podczas gdy liczba i wartość licencji importowych wzrosły o 44% względnie o 74%.

USA wyciągają ręce po monacyt.

Zgodnie z oficjalnym oświadczeniem Stany Zjednoczone rozpoczęły rokowania z Brazylią w sprawie dostarczania monacytu / surowca strategicznego mającego zastosowanie przy produkcji broni atomowej i motorów odrzutowych/.

Przed rokiem rząd brazylijski wydał zakaz eksportu monacytu drogą transakcji prywatnych, natomiast zezwolił na jego wywóz w ramach umów handlowych zawieranych przez

rząd brazylijski z rządami obcymi.

I N D I E

Polityka USA potęguje głód Indii

Nadzieje milionowych rzesz narodu indyjskiego na poprawę sytuacji żywnościowej dzięki zakupom w Chinach zostały poważnie zagrożone przez Stany Zjednoczone w związku z nałożeniem embargo na dostawy do Chińskiej Republiki Ludowej.

Członkowie parlamentu indyjskiego wyrazili obawę, że w ten sposób Indie mogą zostać pozbawione żywności.

Celem zapobieżenia groźbie głodu Chiny zaofiarowały się dostarczyć Indiom 1.000.000 ton zboża. Zawarte zostały już transakcje gotówkowe na dostawę 50.000 ton prosa i 30.000 ton ryżu. Terminy i warunki dostawy pozostałej ilości zbóż dyskutowane są obecnie na konferencji w Pekinie.

Władze indyjskie nie pragną pogorszenia swych stosunków z Chinami i oświadczyły niedawno, że kwestia zastosowania przez Indie nadzwyczajnych środków celem blokady Chin nie będzie przez nie rozpatrywana.

Rząd zdaje sobie sprawę z amerykańskich planów rozszerzenia kontroli nad Indiami i Pakistan poprzez zawarcie odpowiednich umów dwustronnych i wykorzystanie obecnej sytuacji żywnościowej Indii.

pórozumienie w sprawie wywozu do Ameryki soli toru, które będą wytwarzane z monacytu w fabryce, będącej obecnie w budowie w Alwaju /Trawankor/. Pod naciskiem Stanów Zjednoczonych rząd indyjski zmuszony był zrezygnować z polityki, zmierzającej do zaopatrzenia w te surowce własnego, powstającego obecnie przemysłu. Jak wiadomo, Indie od roku 1946 zabroniły wywozu wielu rodzajów surowców strategicznych, co utrudniało Stanom Zjednoczonym zdobycie monacytu i uranu, pokłady których, według komunikatów prasowych, zostały niedawno odkryte w Indiach.

Imperialiści amerykańscy traktują zakaz wywozu z Indii jako, "hamulec w wykonaniu planu obrony narodowej Stanów Zjednoczonych" i nie kontentują się uczynionymi przez Indie ustępstwami. Chcą oni wykorzystać głód w tym kraju, jako środek zmuszenia rządu indyjskiego do udostępnienia Stanom Zjednoczonym jeszcze szerszego korzystania z surowców strategicznych.

Korespondent agencji "Telepress" komunikuje z Delhi, iż według wiarogodnych źródeł Stany Zjednoczone wywierają silny nacisk na rząd indyjski celem zmuszenia go do dostarczenia bezpłatnie firmie "Bethlehem Steel Company" koncesji dla poszukiwań rudy manganowej.

Jak donoszą, ambasador Stanów Zjednoczonych w Indiach Henderson oświadczył, iż udział kapitału amerykańskiego w poszukiwaniach rud manganowych jest jednym z warunków udzielenia "pomocy żywnościowej" głodującej ludności Indii. Amerykanie zamierzają wydobywać rudę w pobliżu Deharury, Bonaigarchun i Gangapuru. Cała wydobyta ruda zostanie odtransportowana do Stanów Zjednoczonych.

Import Libanu za rok ubiegły wyniósł 336,5 mln. funtów libańskich /864 tys.t./, a eksport 169,0 mln. funtów libańskich /269 tys.t./.

W r. 1949 dane statystyczne odnośnie do handlu zagranicznego Libanu opublikowane zostały łącznie z Syrią. Zgodnie z nim ogólny import obu państw wyniósł /w mln. syryjskich i libańskich funtów/ 516, a eksport - 111.

co utrudniało Stanom, pokłady których, według niedawno odkryte w Indiach.

Imperialiści amerykańscy Indii jako, "hamulec w wykonaniu Stanów Zjednoczonych" i nie przez Indie ustępstwami. Chcąc kraju, jako środek zmuszenia nienajmniej Stanom Zjednoczonym z surowców strategicznych.

Korespondent agencji "iz według wiarygodnych źródeł: silny nacisk na rząd indyjski o czenia bezpłatnie firmie "Betts sji" dla poszukiwań rudy manga

Jak donoszą. ambasador Henderson oświadczył, iż udział w poszukiwaniach rud manganowych udzielania "pomocy żywnościowej Amerykanie zamierzają wydobywać Bonaigarchun i Gangapuru. Cała odtransportowana do Stanów Zjednoczonych

ski Rockefeller, który niedawno wał z sferami handlowymi na terytoryjnych amerykańskich w japońskim przr

Opracowuje się również przez kapitał amerykański japoński. Według doniesień agencji wkład kapitału amerykańskiego "Kanto Hajden" będzie wynosił

Odrodzenie mil

W mowie, wygłoszonej w W Arthur stwierdził, iż Japonia niejszych gwarancji pokoju świat "Marches Coloniaux" cytując to cześnie kilka szczegółów świadcz tendencjach, rządzących tym kra skich. "Po pierwsze to zbrojenia Reserve" jest wyposażona w anty 75.000 ludzi, ćwiczonych bez pr. załączek tworzonej już armii. Oficerowie, uwięzieni w momencie zawieszenia broni zostali już zwolnieni. Znany podlegacz wojenny Dulles podkreślił, że "wojska amerykańskie, przebywające w Japonii stanowią zasłonę, poza którą

ują zakaz wywozu z u obrony narodowej iją się uczynionymi korzystać głód w tym ndyjskiego do udostęp zerszego korzystania

" komunikuje z Delhi, jednoczone wywierają muszenia go do dostarc teel Company" konse

ednoczonych w Indiach łu amerykańskiego jednym z warunków iającej ludności Indii. poblizu Deharury, ruda zostanie

dził Japonię, konfer astowania kapitałów oligraficznym.

plany opanowania przemysłu elektrycz Cusin", projektowany ystwo elektryczne mld. jen rocznie.

ie, generał Mao edną z najpoważ- Francuskie pismo nie podaje jedno- "pokojowych" ialistów amerykań- "National Police czy obecnie icja ta stanowi

tak dalece zdławiać życie gospodarcze Pakistanu, iż to największe w świecie państwo muzułmańskie będzie sprowadzone do woli wasala Stanów Zjednoczonych.

Stany Zjednoczone żądają przede wszystkim ustanowienia korzystnego dla siebie kursu wymiennego rupii pakistańskiej. Eksperci amerykańscy dla zagadnień finansowych uważają, że nie należy w Pakistanie przeprowadzać ogólnej dewaluacji pieniądza, a jedynie przy zawieraniu transakcji z firmami amerykańskimi, rupia pakistańska winna być notowana o 24% poniżej swego dawnego oficjalnego kursu wymiennego.

Stany Zjednoczone usiłują również osiągnąć zniesienie wszelkich przywilejów, z których obecnie korzystają w Pakistanie kraje imperium brytyjskiego. U.S.A. nalegają szczególnie na przyznanie również i im prawa do ulgowych opłat celnych na tych samych zasadach na jakich posiada je Anglia; będzie to oznaczało, że imperialne preferencje obejmą także Stany Zjednoczone.

Rokowania wstępne dotyczyły także innych, mniej ważnych zagadnień, jak na przykład: położenie obywateli amerykańskich w Pakistanie. Projekt umowy przewiduje zmianę systemu wizowego dla przyjeżdżających do Pakistanu przedstawicieli politycznych i wojskowych Stanów Zjednoczonych oraz przedstawicieli amerykańskich sfer handlowych.

Zgodnie z projektem umowy Amerykanie będą posiadali prawo odbywania lotów nad terytorium pakistańskim. Dla zabezpieczenia i ochrony kapitałów inwestowanych w Pakistanie przez monopole Stanów Zjednoczonych otrzymują one gwarancję chroniącą je od "wywłaszczenia mienia amerykańskiego na podstawie praw pakistańskich."

P Ó Ł N O C N A R O D E Z J A

Handel zagraniczny w 1950 roku.

Handel zagraniczny północnej Rodezji w 1950 roku w porównaniu do 1949 roku ilustrują następujące dane /w milionach £/:

I m p o r t; E k s p o r t. ^{1/}			
1949 r.	1950 r.	1949 r.	1950 r.
31.5	36.5	33.1	49.9

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1949 r.	1950 r.	1949 r.	1950 r.
Tyton	0,4	0,5	0,7	1,0
Napoje alkoholowe	0,4	0,5	-	-
Bydło żywe i produkty hodowlane	0,3	0,5	0,3	0,4

Podział geograficzny importu i eksportu /oprócz reeksportu/ Rodezji Północnej /w milionach £/:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1949 r.	1950 r.	1949 r.	1950 r.
Ogółem	21,3	26,7	32,7	49,3
w tym:				
Kraje imperium brytyjskiego	17,2	22,9	24,1	31,3
z nich:				
Wielka Brytania	7,3	10,6	18,6	23,9
Unia Płd.-Afrykańska	5,6	7,4	2,9	4,5
Płd. Rodezja	3,0	3,4	0,8	1,2
Indie	0,3	0,4	0,8	1,4
Stany Zjednoczone A.P.	2,2	2,0	4,9	10,8
Szwecja	-	-	1,8	2,4
Niemcy Zachodnie	0,1	0,1	0,1	2,3
Holandia	-	-	0,2	0,1

Reeksport północnej Rodezji w r.1950 wynosił £ 670.000, w roku zaś 1949 - £ 369.000 i kierowany był głównie: do południowej Rodezji - £ 313.000 w r.1950 /£ 189.000 w r.1949/ i do Unii Południowo-Afrykańskiej - £ 143.000 w r.1950 /£ 94.000 w r.1949/.

W danych wyżej wymienionych zwraca szczególną uwagę wzrost eksportu Północnej Rodezji nie tylko do krajów imperium brytyjskiego, lecz również do Stanów Zjednoczonych A.P. i Niemiec Zachodnich. Wskutek tego Północna Rodezja miała w r.1950 dodatnie saldo bilansu handlowego w wysokości £ 23,2 mln., podczas gdy w r.1949 wyniosło ono £ 11,8 mln.

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1949 r.	1950 r.	1949 r.	1950 r.
Tyton	0,4	0,5	0,7	1,0
Napoje alkoholowe	0,4	0,5	-	-
Bydło żywe i produkty hodowlane	0,3	0,5	0,3	0,4

Podział geograficzny importu i eksportu /oprócz reeksportu/ Rodezji Północnej /w milionach £/:

	I m p o r t		E k s p o r t	
	1949 r.	1950 r.	1949 r.	1950 r.
Ogółem	21,3	26,7	32,7	49,3
w tym:				
Kraje imperium brytyjskiego	17,2	22,9	24,1	31,3
z nich:				
Wielka Brytania	7,3	10,6	18,6	23,2
Unia Płd.-Afrykańska	5,6	7,4	2,9	4,5
Płd. Rodezja	3,0	3,4	0,8	1,2
Indie	0,3	0,4	0,8	1,4
Stany Zjednoczone A.P.	2,2	2,0	4,9	10,3
Szwecja	-	-	1,8	2,4
Niemcy Zachodnie	0,1	0,1	0,1	2,3
Holandia	-	-	0,2	0,1

Reeksport północnej Rodezji w r.1950 wynosił

Gazeta "Justicia" krytykuje politykę rządu, który dla usprawiedliwienia pożyczki amerykańskiej "pachnącej naftą" ukrywa przed opinią publiczną możliwości wykorzystania posiadanej w kraju energii wodnej. Gazeta stwierdza, że fakty związane z otrzymaniem pożyczki świadczą o tym, że klasy panujące w Urugwaju zaprzedały się już całkowicie imperializmowi amerykańskiemu.

UMOWY HANDLOWE I PŁATNICZE

AUSTRIA - BELGIA

Według zawartej niedawno umowy handlowej austriacko-belgijskiej, eksport belgijski obejmować będzie: kauczuk, olej palmowy, chmiel, tłuszcze, chemikalia i artykuły farmaceutyczne, nawozy sztuczne, wełnę i przędzę lnianą.

Austria będzie eksportować do Belgii magnezyt, materiały drzewne, papier, specjalne gatunki stali, łożyska kulkowe, auta ciężarowe oraz narzędzia dentystyczne.

BRAZYLIA - WENEZUELA

Umowa handlowa zawarta między Brazylią a Wenezuelą dnia 11 czerwca 1940 przedłużona została do 2 października r. 1951.

BULGARIA - ZWIĄZEK RADZIECKI

Osiągnięcia gospodarki narodowej Bułgarii są ściśle związane z jej handlem zagranicznym, który jest zależny od wykonania zadań przewidzianych planem pięcioletnim. W r. 1950 nastąpiło znaczne powiększenie wymiany towarowej i wzmocnienie współpracy gospodarczej Bułgarii ze Związkiem Radzieckim, krajami demokracji ludowej i Niemiecką Republiką Demokratyczną. Na podstawie protokołu z 18 lutego 1950 r. Bułgaria otrzymała ze Związku Radzieckiego: produkty naftowe, nawozy sztuczne, metale, półfabrykaty metalowe, środki komunikacyjne, różne maszyny, surowce włókiennicze i inne towary mające zasadnicze znaczenie dla bułgarskiej gospodarki narodowej.

Bułgaria zaś dostarczyła Związkowi Radzieckiemu: tytoniu, rud i koncentratów metali kolorowych, miążgi owocowej, owoców świeżych i konserwowanych i innych towarów.

W dniu 14 marca 1951 r. został podpisany między Bułgarią a Związkiem Radzieckim protokół o wzajemnej wymianie towarowej, który jest dowodem dalszego pogłębienia wzajemnych stosunków handlowych między tymi krajami. Związek Radziecki przyczynia się tą drogą w wielkim stopniu do rozbudowy przemysłu bułgarskiego i pomaga w utworzeniu niezbędnych baz materiałowo-technicznych w rolnictwie bułgarskim.

Stosunki gospodarcze, łączące Bułgarię ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej są stosunkami nowe-

go typu. Stosunki te są budowane na podstawie stalinowskich zasad równouprawnienia, wzajemnej pomocy, braterskiej współpracy i poszanowania interesów narodowych. Wzrost i rozszerzenie współpracy gospodarczej Bułgarii ze Związkiem Radzieckim i innymi krajami obozu demokratycznego w r. 1950 przyczyniły się do pomyślnego wykonania zadań planu pięcioletniego i wytworzyły niezbędne warunki dla nowego rozkwitu gospodarczego kraju.

C Z E C H O S Ł O W A C J A - N.R.D.

Czechosłowacka agencja telegraficzna podaje, że w Pradze podpisana została umowa handlowa na rok 1951 między Czechosłowacją a Niemiecką Republiką Demokratyczną.

Według tej umowy Niemiecka Republika Demokratyczna będzie dostarczać Czechosłowacji surowców w pierwszym rzędzie dla przemysłu chemicznego i gumowego, nawozów sztucznych oraz innych towarów. Czechosłowacja będzie dostarczała Niemieckiej Republice Demokratycznej wyrobów ciężkiego przemysłu w szczególności wyrobów hutniczych i innych.

D A N I A - I S L A N D I A

21 kwietnia podpisana została umowa handlowa pomiędzy Danią a Islandią z ważnością od 15 marca 1951 r. do 14 marca 1952 r.

Na podstawie tej umowy Islandia dostarczy Danii 20.000 beczek solonych śledzi, 500 t. ryby oraz konserw rybnych i innych artykułów za sumę 200.000 koron duńskich.

Import Islandii stanowić będą towary, które są tradycyjnymi pozycjami eksportu duńskiego.

D A N I A - P O R T U G A L I A

Pomiędzy Danią a Portugalią podpisana została umowa handlowa na okres jednego roku.

W ramach tej umowy Portugalia dostarczy Danii: win, konserw, korka, owoców i produktów kolonialnych w zamian za co otrzyma z Danii produkty rolne i wyroby przemysłowe.

D A N I A - S Z W A J C A R I A

1 marca r. 1951 weszła w życie umowa płatnicza podpisana pomiędzy Danią a Szwajcarią 20 stycznia br.: zastąpi ona poprzednio obowiązującą umowę clearing'ową z 15 lipca 1940 r. Nowa umowa przewiduje dokonywanie płatności między tymi państwami w/g zasad Europejskiej Unii Płatniczej.

FRANCJA - WĘGRY

Między Francją a Węgrami zawarta została umowa handlowa z ważnością od 13 marca r.1951 do 13 marca 1952 r.

Eksport francuski do Węgier obejmuje głównie: obrabiarki - 300 mln.fr.frs., urządzenia maszynowe i elektro-techniczne - 300 mln.fr.frs., urządzenia dla przemysłu górniczego - 200 mln.fr.frs., łożyska kulkowe - 150 mln.fr.frs. i 40.000 ton fosfatów.

Węgry będą eksportować do Francji: tkaniny bawełniane - 450 mln.fr.frs., nasiona roślin oleistych i oleje roślinne - 265 mln.fr.frs., nasiona - 250 mln.fr.frs., paszety z wątróbki - 230 mln.fr.frs. i tlenek cynku - 300 ton.

Prócz tego przewiduje się eksport do kolonii francuskich takich towarów węgierskich, jak ryż, wyroby ceramiczne i szklane, fajans sanitarny, obuwie płócienne na gumowej podeszwie, zapalki, płytki okładzinowe, zamki wprowadzane i wiszące, naczynia emaliowane, lampy naftowe, maszyny do szycia i ich części zapasowe oraz traktory.

HOLANDIA - JAPONIA

13 kwietnia 1951 r. podpisana została w Tokio umowa handlowa i finansowa pomiędzy Holandią /łącznie z Gwineją Holenderską/Surinam/, Holenderskimi Antylami i Nową Gwineją/ a okupowaną Japonią.

Wymiana odbywać się będzie za pośrednictwem organizacji rządowych i prywatnych. Przewidywane obroty wyniosą w okresie od 1 stycznia 1951 r. do 31 grudnia 1951 r. - \$ 7.300.000 dla każdej ze stron.

Holandia dostarczać będzie Japonii m.in.: lnu /międlonego i pakuł/, wyczesków wełny, szmat wełnianych i wełny gorszego gatunku, laktozy i maszyn /w tym sprzętu elektrotechnicznego, aparatów naukowych itd./.

Japonia dostarczy Holandii m.in. wyrobów włókienniczych, tarcicy dębowej i porcelany.

Płatności następować będą za pośrednictwem otwartego rachunku holendersko-japońskiego, rozliczanego w złocie albo dolarach amerykańskich.

HOLANDIA - WIELKA BRYTANIA

Między Holandią a Wielką Brytanią zawarty został nowy układ handlowy, regulujący wymianę towarową do końca marca 1952 r. Obroty towarowe odbywać się będą na tym samym prawie poziomie co w roku ubiegłym. Import towarów kontyngentowanych z Anglii ustalony został na £ 12 mln., zaś towarów zliberalizowanych na £ 55 - 65 mln.

Eksport holenderski ma wynieść £ 70 mln., z czego 80% przypadnie na dostawę produktów rolnych.

Już na początku br. zawarty został kontrakt na eksport 40.000 ton bekonów. Zawarto też kontrakt na dostawę 5.000 ton ~~masła~~, przy czym należy się liczyć z dalszymi zamówieniami.

Odnosnie do jaj nie zawarto kontraktu, ponieważ Londyn nie chciał zaakceptować żądanej ceny, którą Holandia bez trudu może uzyskać na innych rynkach.

Holenderskie wysiłki w kierunku zapewnienia sobie dostaw surowców, spełzły na niczym. Odnosi się to w pierwszym rzędzie do węgla. W ostatnim traktacie handlowym Wielka Brytania zobowiązała się dostarczyć Holandii w ciągu roku 1 miliona ton węgla, podczas gdy nowy układ przewiduje dostawę zaledwie 45.000 ton węgla kwartalnie.

Brytyjski eksport stali szczególnie poszukiwanej przez holenderski przemysł stoczniowy, został zredukowany do 20.000 /w ub.roku - 30.000/ ton, zaś dostawy blachy cynkowej obniżono z 7.000 do 6.000 ton. Redukcja dostaw surowców z W. Brytanii wskazuje na stosunkowo słabą pozycję Holandii, jako partnera w rokowaniach handlowych. Wśród zaoferowanych przez Holandię towarów, znajduje się mało takich, któreby mogły służyć jako atut do uzyskania pewnych koncesji. Jest to zjawisko, które występowało nie tylko w stosunku do Anglii, lecz także wielokrotnie w rokowaniach z innymi krajami.

I N D I E - I R A K

Pomiędzy Indiami a Irakiem podpisana została umowa handlowa na dostawę indyjskich wyrobów bawełnianych w zamian za żywność. W ramach tej umowy Irak otrzyma z Indii 15 mln. jardów wyrobów bawełnianych i 5.000 ton wyrobów z juty, ponadto herbatę, kawę, drewno, dyktę i przyprawy korzenne. Eksport z Iraku będzie obejmował: 55.000 ton daktyli, 20.000 ton pszenicy, 5.000 ton ryżu, 10.000 ton prosa. Ważność umowy przewidziana jest do końca br.

N I E M C Y Z A C H O D N I E - W Ł O C H Y

W Bonn parafowano zachodnio-niemiecko - włoską umowę handlową, która reguluje wymianę towarową pomiędzy obu państwami w drugim półroczu r. 1951. Jak donoszą ze źródeł miarodajnych - ze względu na ciężką sytuację płatniczą Niemiec Zachodnich - Włochy mają mniej eksportować do Niemiec Zachodnich, niż importować. "Rząd" zachodnio-niemiecki zobowiązał się ze swej strony dostarczyć Włochom węgla na sumę \$ 20 mln.

Umowa powyższa nie przewiduje większych zmian w liście towarowej w stosunku do umowy wygasającej 30 czerwca.

Wśród niemieckich towarów eksportowych znajdują się obok węgla, żelazny oraz półfabrykaty z żelaza i stali, podczas gdy Włochy dostarczać będą przede wszystkim owoców oraz produktów ogrodniczych, artykułów włókienniczych i samochodów ciężarowych.

REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH

ARGENTYNA

Import papieru gazetowego

Argentyński Bank Centralny rozpoczął wydawanie uprzednich pozwoleń dewizowych na import papieru gazetowego /poz.nr.3899/, aby pokryć zapotrzebowanie na rok 1952.

Zakaz eksportu bawełny

Argentyńskie Ministerstwo Przemysłu i Handlu wydało bezwzględny zakaz eksportu bawełny; wnioski o licencje eksportowe na bawełnę nie będą więcej przyjmowane, a wnioski już złożone, nie będą rozpatrywane.

Co się tyczy licencji już udzielonych, a jeszcze nie wygasłych, które nie zostały dotychczas wykorzystane, to moc ich zostaje zawieszona. Może ona w poszczególnym przypadku zostać przywrócona jedynie wtedy, gdy przez ich niewykorzystanie miały zostać poważnie narażone na szwank istniejące już zobowiązania umowne.

Dewizy, które należy uważać

jako włączone do wartości f.o.b.

Argentyński Bank Centralny, okólnikiem nr.1435 z 7.V.51r. podał do wiadomości, że oprócz koncepcji ustalonych obowiązującymi przepisami, należy uważać jako włączone do wartości f.o.b. wydatki, jakie poniesie eksporter na rzecz kupującego towar za granicą, dotyczące sum zapłaconych tytułem prowizorycznego ulokowania towaru na statku, siły roboczej, załadunku i jakiegokolwiek innego wydatku, spowodowanego definitywnym ulokowaniem towaru na statku.

BELGIA

Zmiany w kontroli eksportu

Rząd Belgii opublikował nową reglamentację eksportu. Począwszy od 1.IV.51r. wymagane będą pozwolenia eksportowe na 72 produkty przemysłowe /w tym dla tekstylii, żelaza, metali, maszyn/. Utrudnione zostało przyznawanie licencji eksportowych oraz skrócono ich ważność z 6 miesięcy do 2 lub 3 miesięcy.

B R A Z Y L I A

Nowa polityka wydawania licencji oraz projektowana zmiana systemu licencjonowania

Dwa posunięcia w brazylijskiej polityce gospodarczej posiadają duże znaczenie dla eksportujących krajów europejskich. Pierwsze wynikało z obawy przed konfliktem taryfowym i z chęci stworzenia zapasów conajmniej na okres jednego roku, a drugie z wewnętrznej polityki gospodarczej.

Pierwszym posunięciem jest zwiększenie w ostatnich dwóch-trzech tygodniach przydziału pozwoleń na import maszyn, stanowiących wyposażenie przemysłowe, oraz aut, autobusów, wozów ciężarowych, traktorów itd. Wartość pozwoleń wydanych w ciągu trzech tygodni wynosi \$ 6 milionów. Pozwolenia są na ogół wydawane na krótki termin i udzielane nie tylko stałym importerom, ale i fabrykantom, którzy udowodnią, że muszą zmienić maszyny. Dewizy na zwiększony import zdobyte zostały dzięki wyższym cenom głównego artykułu wywozowego - kawy.

Dotychczasowy system licencjonowania wpływał ujemnie na gospodarkę, ponieważ chroniąc przemysł lokalny jednocześnie przeciwdziałał konkurencji, a wysokie zyski nie były zużytkowywane na ulepszenie produkcji, lecz przeciwnie - wywoływały wzrost cen towarów deficytowych. Dlatego też minister finansów zmienił politykę. Oświadczył on, że dla towarów produkowanych w niedostatecznej jakości i takich, któreby można korzystniej nabyć za granicą, będą przyznawane ułatwienia importowe i dewizowe.

Obecnie opracowywany jest nowy system licencjonowania, który wejdzie jednakże w życie dopiero w październiku 1951 r. Nowy system ma uprościć wydawanie pozwoleń, chociaż nie należy się liczyć z całkowitym zniesieniem ograniczeń. Agencje "Banco do Brasil" będą upoważnione do wydawania pozwoleń na zaspokojenie potrzeb lokalnych do wysokości \$ 100.000.

Import w paczkach pocztowych

Import towarów w paczkach pocztowych za wolną walutę był do tej pory wolny do wysokości \$ 25. Od dnia 21.V.51 r. paczki takie wymagają licencji, za wyjątkiem tych wypadków, kiedy według opinii urzędu celnego nie mają one wartości handlowej.

B U R M A

Przepisy importowe

Na podstawie ogólnej licencji importowej nr.13

z 4.V.51 r. zwolniono z ograniczeń importowych: pożywki mleczne dla niemowląt, suszone ryby i raczki morskie, olej z sezamu i orzeszków ziemnych, papier i materiały piśmienne, pasty i szczotki do zębów, części i akcesoria pojazdów mechanicznych i rowerów, przyrządy sportowe i materiały budowlane.

O H I L E

Przedłużenie ważności licencji importowych

Rada Handlu Zagranicznego podała do wiadomości, że licencje importowe z roku przeszłego, które według nowych przepisów wygasły, zostaną przedłużone na wniosek importera jeśli ten udowodni, że wysłał zamówienie przed wejściem w życie nowych przepisów, a załadunek nie nastąpił z powodu trudności w dostawie. O ile licencje dotyczą towaru, którego import jest według nowych przepisów niedozwolony, albo który nie jest uwzględniony w budżecie dewizowym na rok 1951, to cena takiego towaru zostanie przeliczona po wolnym kursie.

D O M I N I K A Ń S K A R E P U B L I K A

Kontrola importu

Dekretem nr.7141 z 7.II.1951 r. została ustanowiona kontrola importu towarów, niezależnie od ich pochodzenia. Kontrola jest wykonywana przez władzę państwową.

Od wystawienia pozwolenia przywozu jest ustanowiona opłata \$ 2 lub 4 w zależności od tego, czy wartość cłowego towaru jest niższa czy wyższa od \$ 100. Poprzednio poddany był kontroli tylko ~~importu~~ części zamiennych maszyn, żelaza i stali, materiałów kolejowych i urządzeń elektrycznych.

E G I P T

Świadectwa sanitarne przy imporcie sadzeniaków

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 17.IV.51 r. do każdej przesyłki importowej sadzeniaków winno być dołączone świadectwo wydane przez odpowiednie władze z miejsca wysyłki i stwierdzające, że ziemniaki nie posiadają chorób i mogą być użyte jako sadzeniaki.

Poza tym opakowanie winno być zaplombowane w kraju eksportującym i winno zawierać wewnątrz oraz posiadać nadrukowane na zewnętrznej stronie opakowania określenie jakości sadzeniaków, ich zakwalifikowanie pochodzenia jak również miejsce, w którym zostały zebrane.

J A M A J K A

Import środków do czyszczenia

Import środków do czyszczenia i mycia poza mydłem został uwolniony.

J A P O N I A

Zakaz eksportu pewnych artykułów

Minister handlu zagranicznego Japonii zabronił eksportu miedzi elektrolitycznej, molibdenu, tungstenu, oleju i tłuszczów, żelaza i stali oraz stopów.

L I B A N

Kontrola eksportu

Na eksport następujących towarów wymagane jest pozwolenie ministra gospodarki narodowej: miedzi, aluminium, ołowiu, niklu, cyny, cynku oraz wyrobów z tych surowców.

M E K S Y K

Ograniczenia eksportowe

Od 6.IV.51 r. istnieje obowiązek uzyskiwania pozwolenia przy eksporcie następujących towarów: materiałów cynkowych, rud, bieli cynkowej, cynku rafinowanego nieoczyszczonego w sztabach, cynku walcowanego w sztabach, prętach i blachach.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

Przesyłki "darów"

Rozporządzeniem opublikowanym w Bundesgesetzblatt z 27.IV.51 r. a obowiązującym od dnia 28.V. "rząd federalny" ustalił system importowy przesyłek w formie darów przeznaczonych bądź dla osób prywatnych, bądź dla instytucji charytatywnych.

Na podstawie tego rozporządzenia dopuszczone są do Niemiec Zachodnich przesyłki darów bez żadnych formalności importowych i bez opłat celnych, zawierające produkty żywnościowe, ubrania, bieliznę, buty, książki, przedmioty gospodarskie codziennego użytku. Ilościowo ograniczone są

tylko środki żywnościowe do 15 kg, w tym kawa do 500 g, czekolada 1 kg, i kakao - 1 kg.

Nie wolno przesyłać tytoniu, papierosów, sacharyny, herbaty, win i spirytualii, nowych futer, dywanów, aparatów fotograficznych i radiowych i perfum.

PAKISTAN

Wydawanie świadectw pochodzenia

Zgodnie z § 2 artykułu 11 Międzynarodowej Konwencji dla uproszczenia formalności celnych, rząd Pakistanu określił 19 izb i zrzeszeń, które będą miały prawo wydawania świadectw pochodzenia. Wydając to zarządzenie rząd zaznaczył, że czuje się nadal związany Konwencją, do której półwysep indyjski przystąpił jeszcze przed wprowadzeniem statutu dominialnego.

Spis upoważnionych izb i zrzeszeń jest do przejrzania w P.I.H.Z.

SJAM

Eksport skór bawolich

Według informacji Far East Superintendence Co Ltd., Bangkok, podajemy do wiadomości, że rząd sjamski wydał zakaz eksportu skór bawolich.

WIELKA BRYTANIA

Kontrola eksportu stali

Z dniem 14 maja 1951 r. eksport stali we wszelkiej formie został poddany licencjonowaniu. Przed wstępnym zarządzeniem z dnia 16.IV. rozciągnięto kontrolę eksportową z odlewów na półfabrykaty ze stali i jej stopy.

ZWIĄZEK POŁUDNIOWO AFRYKAŃSKI

Kontrola eksportu

Wskutek ostatniej zmiany kontroli eksportu zabroniony jest eksport bez osobnego pozwolenia następujących produktów i wyrobów przemysłowych: manganu, chromu, ołowiu oraz większości metali nieżelaznych, bawełny, siarki, obrabiarek, diamentów przemysłowych, przyborów elektrycznych i produktów chemicznych dla przemysłu.

C Ł A

E G I P T

Zniesienie lub zmniejszenie cła.

Dekretami opublikowanymi dnia 26.IV.51 r. zostały zwolnione z opłat celnych - względnie cło zostało zmniejszone z 7 do 1% ad valorem - następujące towary: mięso /poz.nr.9/, słonina świeża, solona, suszona, wędzona /poz.nr.13/, ryby świeże lub mrożone /poz.nr.15/ ryby solone, suszone lub wędzone /poz.nr.16/, sery różnego gatunku /poz.nr.22/, tłuszcze zwierzęce /poz.nr.97 i 98/, wędliny /poz.nr.113/ konserwy mięsne z wołowiny, cielęciny lub baraniny /poz.nr.114 a/.

Obniżenie cła eksportowego od bawełny.

Z końcem maja 1951 r. rząd egipski podał do wiadomości, że opłata od eksportu bawełny, pochodzącej z tegorocznego zbioru, zostaje obniżona z \$ 20 na \$ 5 od kantara egipskiego /= 44.473 kg/.

F I N L A N D I A

Pobieranie cła przy eksporcie papieru gazetowego.

Rząd fiński zarządził pobieranie opłat celnych przy eksporcie papieru gazetowego w wysokości 2.400 marek od tony.

F R A N C J A

Przywrócenie cel.

Francuski Dziennik Urzędowy z 16.V.1951 r. podał wiadomość o przywróceniu cel na niektóre pozycje taryfy. Cła zostały przywrócone w dotychczasowej wysokości, tylko w stosunku do trzech pozycji stawki zostały trochę obniżone /nr.tar.146 I, 146 L i 148/. Wśród tych towarów znajdują się: pasza /poz.121/. buraki i inne rośliny używane jako pasza /poz.122/. olej surowy z oliwek, kopry i palm /poz.146 H,K/, olej rafinowany roślinny /ex 146/O/, miazga buraczana zawierająca mniej niż 10% cukru /poz.227/. fosfor /poz.351/ itd.

Na podstawie rozporządzenia z dnia 26 maja 1951 r. przywrócone zostały minimalne stawki celne dla niektórych gatunków obuwia /poz.1146 A i Ex 1143 B/.

Czasowe zawieszenie ceł.

Rozporządzeniem z dnia 24.IV.51 r. zostały czasowo zawieszone cła na łój surowy /poz.21/ łój topiony /poz.139/, mączkę mięsną i rybną /poz.226/.

Zmiana taryfy celnej importowej.

Journal Officiel z 31.V.51 r. opublikował rozporządzenie z dnia 30.V.51 r. zmieniające w dużym stopniu importową taryfę celną. Zarządzenie to ma na celu wprowadzenie w życie wyników konferencji w Torquay. Nowe cła mają być zastosowane, zgodnie z Protokołem w Torquay, od dnia 6.VI. Jak wynika z 1 tablicy załącznika do zarządzenia, nie wszystkie cła ustalone w czasie pertraktacji zostały wprowadzone w życie. Nie zostały bowiem wprowadzone ustępstwa, zrobione na rzecz Niemiec Zachodnich, które uczestniczyły w rokowaniach, ale nie stały się kontrahentem Ogólnej Umowy Celnej i Handlowej.

Na podstawie § 4 Protokołu członkowie GATT mogą zawiesić stosowanie ustępstw poczynionych na rzecz państwa, które nie zostało kontrahentem Umowy. Wydaje się, że rząd francuski skorzystał częściowo z tego prawa w stosunku do Niemiec Zachodnich.

Rozporządzenie z 30.V. przynosi również obniżkę ceł, które nie podlegały pertraktacjom w Torquay, a których obniżki domagała się Komisja dla Rewizji Ceł.

Zmieniona została nomenklatura niektórych pozycji, przeredagowano i wydzielono pewne towary.

Cło od przesyłek, nieposiadających charakteru handlowego, określonych rozporządzeniem z 14.III.51 r. - jest zmniejszone z 20 do 10%.

Wśród towarów, na które zostało podwyższone cło, wymienione są: niektóre produkty rolne, produkty chemiczne i przede wszystkim różnego typu obrabiarki.

Rozporządzenia z 30.V. weszło w życie 6 czerwca. Jednakże dla towarów, wymienionych w tabeli 3 i 4 załącznika przewidziany jest okres przejściowy do 5.IX. względnie 5.XII.1951 r. Termin wejścia w życie tablicy 5, przewidujący obniżkę ceł dla niektórych towarów będzie określony później.

I N D O N E Z J A

Zawieszenie cła eksportowego na herbatę.

Z dniem 1.IV.51 r. zostało zawieszone na okres 6 miesięcy cło eksportowe na herbatę w wysokości 8%. Postanowienie to zostało powzięte na skutek ciągle napływających wniosków stowarzyszeń rolniczych o zniesienie cła ze względu na zwiększoną produkcję i obniżenie cen światowych.

I R L A N D I A

Częściowa zmiana taryf.

Zarządzenie Nr.573 z dnia 10.V. zmienia opłaty celne na piły ręczne, taśmy do pił ręcznych i mechanicznych /z wyjątkiem narzędzi chirurgicznych/, w sposób następujący: taryfa ogólna - 6d od 1 sztuki albo 75% ad valorem; taryfa uprzywilejowana - 4d od 1 sztuki albo 50% ad valorem.

Poza tym została podniesiona opłata celna na oleje mineralne węglowodorowane - nie ciężkie z 1sh 2d na 1sh 4d od 1 gallona. Na produkty te została wprowadzona opłata akcyzowa w wysokości 1sh 2d od 1 gallona /nr.taryfy 64/1, 164/9. 403/1, 404/1/.

J O R D A N

Zwolnienie od cła.

Rząd Jordanu podał do wiadomości, że z dniem 16.IV. 51 r. zostały zwolnione od cła następujące artykuły: kozy, owce, jagnięta, daktyle, pszenica, owies, kukurydza, mąka /pszenna i z innych zbóż/.

K O N G O B E L G I J S K I E

Zmiana taryfy celnej.

Na podstawie zarządzeń z 22.II. i 1.III.1951 r. opublikowanych w "Bulletin Administratif" z dnia 10.III.br. zostały wprowadzone zmiany opłat celnych na niektóre towary jak: drzewo, kauczuk, nylon i artykuły metalowe.

M O Z A M B I K

Rewizja taryfy celnej.

Dekretem nr.38:146 ministra kolonii w Lizbonie wprowadzono zmiany w taryfie celnej, które weszły w życie

z dniem 1.III.51 r.

W dużym zakresie zostało zmienione i uzupełnione określenie towaru i porządek liczbowy w taryfie, przy tym dla większości towarów zostały nieznacznie podwyższone stawki celne. Jak uprzednio, taryfa składa się z 2 tabel: uprzywilejowanej - mającej zastosowanie przy imporcie z Portugalii i jej posiadłości oraz tabeli normalnej - stosowanej przy imporcie ze wszystkich innych krajów.

PAKISTAN

Zmiana wartości celnej dla skór eksportowanych.

Począwszy od 15.IV.51 r. wartością, braną za podstawę przy celeniu skór /włącznie z surowymi/ przy eksporcie z Pakistanu, będzie przeciętna bieżąca wartość rynkowa, a nie wartość ustalana corocznie przez Komisję Taryfową.

Zmiana ta została wprowadzona z powodu wzrostu cen skór na rynku. Była ona przyczyną znacznej rozbieżności między wartością efektywną rynkową a wartością taryfową, ustalaną na początku roku.

Cło eksportowe na bawełnę.

Na podstawie pakistańskich "Wiadomości Ministerstwa Handlu" donosimy, że obecnie cło eksportowe na bawełnę wynosi 300 rupii od beli.

ARABIA SAUDYJSKA

Zwolnienie leków od cła importowego.

Wszelkie wyroby farmaceutyczne zostały zarządzeniem rządu zwolnione od cła importowego.

SYRIA

Zmiana w taryfie celnej.

Taryfa celna uległa poważnym zmianom: w szczególności zostały zupełnie zwolnione od cła importowego wszystkie preparaty lecznicze dla zwierząt oraz niektóre wyszczególnione preparaty lecznicze dla ludzi /inne preparaty dla ludzi podlegają cłu w wysokości 11% ad valorem/.

U R U G W A J

Przepisy w sprawie składów celnych

Na podstawie przepisów artykułu 18 dekretu z 30. I.51r., opublikowanego w Diario Oficial z dnia 3.II.51r. przewidziane jest, że po upływie 60 dni od przybycia towaru względnie właściciel zobowiązany jest w ciągu 15 dni zapłacić wszystkie wyniki do tej pory koszty. Przy towarach o ilościach niewielkich albo takich, których wartość nie wystarcza na pokrycie kosztów, zarząd może w każdej chwili zażądać ich wycofania ze składów w ciągu 8 dni, a jeśli to nie nastąpi wówczas towar może być oddany na licytację względnie zniszczony.

Jeśli zainteresowane strony nie zgłaszają się w określonym czasie, towar uważa się za opuszczony i ogłasza się licytację.

W E N E Z U E L A

Cła ochronne na ryby i przetwory
rybne

W celu ochrony krajowego przemysłu konserw rybnych rząd postanowił z dniem 1.III.51 r. zwiększyć cło na ryby suszone, solone oraz na przetwory rybne z wyjątkiem przetworów suszonych, solonych lub wędzonych.

KRONIKA

Polskiej Izby Handlu Zagranicznego

Posiedzenie Sekcji Morskiej Izby w Gdyni

W dniu 5 czerwca br. w obecności prezesa i wiceprezesa Izby, odbyło się w Gdyni 6 posiedzenie Sekcji Morskiej. W posiedzeniu wziął udział kierownik Wydziału Morskiego K.W. P.Z.P.R. w Gdańsku. Między innymi ustalono wzajemny stosunek Sekcji Morskiej w Gdyni do Komisji Morskiej w Szczecinie.

Posiedzenie Sekcji Techniki Handlu Zagranicznego

W dniu 14 czerwca odbyło się posiedzenie Sekcji Techniki Handlu Zagranicznego. Sekcja zatwierdziła program prac na rok bieżący oraz plan pracy na III kwartał br.

Posiedzenie Rady Polskiej Izby Handlu Zagranicznego

W dniu 19 czerwca br. odbyło się miesięczne posiedzenie Rady Izby.

Rada zatwierdziła jednolite taryfy dla ekspertów Izby, które opierają się na zasadzie wynagradzania faktycznie włożonej przez eksperta pracy. Ustalenie jednolitych taryf niesie znaczne oszczędności.

Rada postanowiła uzupełnić skład niektórych ciał kolegialnych Izby wybierając:

do Komisji Morskiej w Szczecinie	- Dyr. J. Bilińskiego
/Zarząd Portu Szczecin/
do Sekcji Morskiej w Gdyni	- Dyr. Z. Fruczka /Centr.
Zarz. Ryb. Morskiego/
- Dyr. G. Kryskę /Polska
Żegl. Morska/
do Sekcji Techniki Handlu Zagranicznego	- Dyr. W. Góreckiego
/Animex/
- Dyr. M. Gutmachera
/Ciech/
- Dyr. L. Kolarskiego
/Polimex/
- Dyr. J. Nawrota
/Metalexport/
- Dyr. L. Znamierskiego
/Paged/

Ponadto Rada uzupełniła Listę Kolegium Arbitrów przy

P.I.H.Z. przez wpisanie w nią:

- St. Jaworskiego - Kpt. Ż.W.
/Polskie Ratown. Okrętowe/
- W. Poinca - Kpt. Ż.W.
/Polskie Ratown. Okrętowe/.

Zwołanie Nadzwyczajnego Ogólnego Zebrania członków P.I.H.Z.

Celem dokonania wyborów uzupełniających do Rady i Prezydium Izby zwołane zostało na dzień 3 lipca o godz. 9.00 w dużej sali konferencyjnej M.H.Z. Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków Izby.

Z A Ł A C Z N I K I

SYTUACJA EKONOMICZNA I HANDEL ZAGRANICZNY NIEMIEC ZACHODNICH W R. 1950

O kształtowaniu się sytuacji ekonomicznej i handlu zagranicznego Niemiec Zachodnich w r. 1950 decydował fakt przystąpienia bloku anglo-amerykańskiego do jawnej remilitaryzacji kraju oraz dążenie imperialistów do uczynienia z Niemiec głównego ogniska wojny w Europie. Imperialiści anglo-amerykańscy zniesli oficjalnie w roku ubiegłym wszelkie ograniczenia wytwórczości wojennej ustanowione w uchwałach konferencji jałtańskiej i poczdamskiej i rozpoczęli jawną mobilizację ciężkiego przemysłu Ruhry.

Stosownie do postanowień nowojorskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji /wrzesień r.1950/ oraz brukselskiej konferencji ministrów spraw wojskowych i ministrów spraw zagranicznych krajów paktu północno-atlantyckiego /grudzień 1950 r./ w Niemczech Zachodnich rozpoczęto otwarcie formowanie agresywnej armii, dotychczas tworzonej pod pozorem "drużyn roboczych" lub rozmaitych pododdziałów policyjnych.

Pod kierownictwem generałów amerykańskich i hitlerowskich organizuje się w Niemczech Zachodnich tak zwane "grupy bojowe", przy czym każda z nich, - według doniesień prasy zachodnio-niemieckiej, składa się z 9 batalionów piechoty, 2 artyleryjskich dywizjonów, 2 batalionów czołgowych i 1 saperskiego oraz oddziałów technicznych. Do każdej takiej grupy dołącza się eskadrę lotniczą. Cała agresywna armia zachodnio-niemiecka będzie się składała narazie z 25 dywizji, w tym 10-12 jednostek czołgów. Jednocześnie z tworzeniem agresywnej armii zachodnio-niemieckiej, imperialiści angielscy i amerykańscy wspólnie z magnatami z Ruhry rozpoczęli przestawienie całej gospodarki zachodnio-niemieckiej na tory wojenne. Ma to na celu nie tylko szybką remilitaryzację, lecz również uczynienie Niemiec Zachodnich dostawcą broni i materiałów wojennych dla wszystkich krajów paktu północno-atlantyckiego.

W końcu roku 1950 już 17 zakładów zachodnio-niemieckich budowało motory i wyposażenie samolotowe, ponad 30 zakładów przemysłowych produkowało czołgi i ich wyposażenie, 35 przedsiębiorstw fabrykowało amunicję dla artylerii itd. Fabryka artyleryjska Bochumer Verein wyrabiała lufy armatnie, w fabrykach "I.G. Farbenindustrie" produkowano materiały wybuchowe i materiały pędne dla samolotów odrzutowych itd.

Celem rozwoju produkcji wojennej - i powiększenia rozmiarów przymusowego eksportu szeregu towarów /stal, walcówka, metale nieżelazne, węgiel itd/ wprowadzono w Niemczech Zachodnich najbardziej ścisłą kontrolę zużycia surowców. Począwszy od końca II kwartału r.1950, surowce deficytowe sprzedawano tylko przedsiębiorstwom, które wy-

konywały zamówienia wojenne. Przy końcu roku władze okupacyjne już oficjalnie nakazały "rządowi" w Bonn opracowanie i wprowadzenie w życie przypominającą faszystowskie rozporządzenia wojenne ustawę, uprawniając ten marionetkowy "rząd" do nieograniczonej militaryzacji gospodarki Niemiec Zachodnich.

Jednocześnie z tworzeniem agresywnej armii zachodnio-niemieckiej i przestawianiem całego życia gospodarczego na tory wojenne imperialiści anglo-amerykańscy przekształcali w roku 1950 Niemcy Zachodnie w przyszły teren działań wojennych. Pośpiesznie wzmacniano mosty, budowano strategiczne drogi, nowe lotniska i place ćwiczebne, tworzone bazy wojenne lądowe i morskie.

Prasa zachodnio-niemiecka donosi, że podminowano 300 ważnych pod względem strategicznym obiektów, - grobli, tam itp, aby w razie konieczności odwrotu zatopić daną miejscowość.

Nacisk monopolistycznego kapitału na masy pracujące jest jednym z czynników przyspieszających remilitaryzację Niemiec Zachodnich. Ulegając posłusznie rozkazom amerykańskich władców, marionetki z Bonn wypompowują coraz to nowe milionowe zasoby narodowe, drogą bezustannego podnoszenia podatków i cen towarów powszechnego użytku. Już w r. 1950 obciążenie ludności zachodnio-niemieckiej z tytułu różnego rodzaju podatków i opłat przewyższyło poziom ciężarów roku poprzedniego o 49,1%. Suma wpłaconych podatków wyniosła 4,6 miliardów m.zach.niemieckich, a podatków pośrednich - 4,2 mld.m.z.n.

Nie poprzestając na tym "rząd" z Bonn przygotował projekty nowych ustaw podatkowych. W końcu roku 1950 podano do wiadomości, że oprócz przewidzianych w budżecie sum przeznaczają się dodatkowe asygnowanie w wysokości 5 miliardów m.z.n. na potrzeby związane z formowaniem i uzbrojeniem armii zachodnio-niemieckiej oraz 8 miliardów m.z.n. na udział w zbrojeniach krajów paktu północno-atlantyckiego. W związku z tym ustanowiony został nowy podatek w sumie 2 miliardów m.z.n., przy czym ten dodatkowy podatek - wg oświadczenia ministra finansów "rządu" z Bonn - nie pokrywa nawet w połowie najważniejszych wydatków na remilitaryzację Niemiec Zachodnich. Według obliczeń zachodnio-niemieckich ekonomistów na samo zaopatrzenie, uzbrojenie i utrzymanie tworzonej armii agresywnej potrzeba 12 - 15 mld.m.z.n. rocznie. Jak olbrzymie są rozmiary tych wydatków widać z tego, że globalny budżet Niemiec Zachodnich wynosi w chwili obecnej 13 miliardów m.z.n.

Wybitnie wzrosły również w r. 1950 wydatki związane z okupacją. Na cel ten przewidzianych było w r. 1950 - 4,6 miliardów m.z.n., jednakże z powodu powiększenia liczebności wojsk okupacyjnych suma ta została dnia 1 października r.ub. powiększona o 1,4 miliarda m.z.n. W ten sposób, według oficjalnych danych, wydatki okupacyjne osiągnęły cyfrę 6 miliardów m.z.n., w rzeczywistości jednak

wydatki te są znacznie wyższe. Podczas jednego z posiedzeń "Bundestagu" ujawniono, że na utrzymanie 170.000 amerykańskich żołnierzy ludność Niemiec Zachodnich musi obecnie wydawać 2 miliardy m.z.n. rocznie. W okresie od 15 września do 15 października suma wydatków okupacyjnych, przypadających na jednego mieszkańca powiększyła się z 10 m.z.n. - do 17 m.z.n. miesięcznie, czyli o 70%.

Remilitaryzacja i gospodarka wojenna obniżają w dużej mierze stopę życiową ludności Niemiec Zachodnich. Narównie ze wzrostem ciężarów podatkowych drożeją bezustannie towary powszechnego użytku. W końcu roku 1950 ceny produktów spożywczych były już o 84% wyższe niż w r.1948. Jednocześnie kontynuuje się w Niemczech Zachodnich politykę zamrażania nominalnych płac zarobkowych. Wszystko to prowadzi do dalszego ogólnego zubożenia ludności pracującej.

W oparciu o bagnety wojsk okupacyjnych i zdrajców narodu niemieckiego z obozu Adenauera, Schumachera i in podobnych, imperialiści anglo-amerykańscy grabią i rujnują naród niemiecki. Usiłują oni uczynić z Niemiec Zachodnich ognisko faszysmu i agresji w Europie, teren działań wojennych przeciw Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowych.

Ogromna większość narodu niemieckiego jest przeciwna remilitaryzacji i wystąpiła przeciw niej - nawet według danych reakcyjnej zachodnio-niemieckiej prasy - 70 - 90% ludności. W lutym r.1951 dwa tysiące robotników huty "Hoasperhütte" w Hagens zwróciło się z apelem do wszystkich pracujących w Europie o zwołanie konferencji przeciw remilitaryzacji Niemiec Zachodnich. W skład wybranej entuzjastycznie delegacji zach.-niemieckiej, weszło 200 osób z ramienia robotników, zatrudnionych w okręgu przemysłowym Ruhry. Ten jeden fakt dowodzi dobitnie, jak dalece rozgorzała w Niemczech Zachodnich walka o pokój. Nawet reakcyjne zachodnio-niemieckie gazety zmuszone są przyznać, że obecnie nie zdarza się, aby na jakimkolwiek zebraniu - zakładowym lub związkowym - robotnicy nie występowali przeciw remilitaryzacji, żądając pokoju i połączenia Niemiec w jedno niezawisłe, miłujące pokój państwo.

Wytwórczość przemysłowa

Remilitaryzacja Niemiec Zachodnich i przekształcanie ich w dostawcę tanich, materiałów strategicznych dla zmarshallizowanych krajów europejskich, doprowadziło w końcu r 1950, szczególnie w drugiej jego połowie, do wzrostu ogólnego wskaźnika wytwórczości przemysłowej.

Wskaźnik wytwórczości przemysłowej
- - - - -
(1936 = 100)

rok 1949	89
rok 1950	111

I kwartał		98
II	"	106
III	"	116
IV	"	127

Jednakowoż za wzrostem ogólnego wskaźnika wytwórczości przemysłowej kryje się skrajna nierównomierność rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu. W warunkach rozpoczętego wyścigu zbrojeń, wzrost produkcji Niemiec Zachodnich odbywał się niemal wyłącznie w dziedzinie ciężkiego przemysłu, bezpośrednio lub pośrednio związanego z wykonywaniem zamówień wojskowych, podczas gdy produkcja towarów przeznaczonych dla ludności zmniejszała się.

W pierwszych miesiącach r.1950, gdy renilitaryzacja nie miała jeszcze tego jawnego charakteru, jaki wystąpił począwszy od II kwartału r.1950, ograniczenie wytwórczości obejmowało nie tylko lekki przemysł, lecz również hutnictwo i budowę maszyn, gdyż napływ zamówień wojennych nie kompensował jeszcze zmniejszonych obrotów na stal, węgiel, obrabiarki itp. artykuły przemysłu pokojowego.

Poczynając od drugiego kwartału szybko wzrastały zamówienia wojenne w całym przemyśle bezpośrednio lub pośrednio związanym z wykonywaniem tych zamówień, to też wytwórczość przemysłowa zaczęła wzrastać.

Jednocześnie, militaryzacja gospodarki zachodnio-niemieckiej wywołała ruinę przedsiębiorstw, produkujących dla rynku cywilnego i zmusiła całe gałęzie wytwórczości do skrócenia tygodnia pracy. W wyniku tego, ilość upadłości powiększyła się w Niemczech Zachodnich z 4.946 w r.1949 do 5.907, czyli o 20%. Wzrosło również znacznie bezrobocie, szczególnie w IV kwartale. Ilość bezrobotnych osiągnęła do 15 stycznia r.1951 liczbę 1,9 milionów, czyli w okresie od 30 września r.1950 do 15 stycznia r.1951 wzrosła o 640 tysięcy osób.

W rzeczywistości bezrobotnych jest znacznie więcej i zgodnie z poszczególnymi danymi, podawanymi przez prasę zachodnio-niemiecką, ilość ich dochodzi do 4 - 4,5 miliona ludzi.

Wzrost bezrobocia spowodowany był głównie kurczeniem się wytwórczości cywilnej. Na przykład w okresie dwumiesięcznym (październik - listopad 1950) ilość bezrobotnych w przemyśle spożywczym wzrosła o 3.100, w przedsiębiorstwach usług społecznych - o 4.400, w zakładach ochrony zdrowia - o 900. Jednocześnie liczba bezrobotnych w przemyśle metalowym zmalała o 3.400 ludzi.

Należy zaznaczyć, że bardzo duże jest bezrobocie wśród przesiedleńców. Marionetki z Bonn prowadzą politykę dyskryminacyjną w stosunku do przesiedleńców, i w sposób sztuczny pozbawiają ich pracy, wskutek czego ponad 1/3 ogólnej liczby bezrobotnych przypada na tę część ludności Niemiec Zachodnich. "Rząd" z Bonn jak najżarliwiej rozpala nastroje rewanżowe tej części ludności, usiłując uczy-

nić z niej szturmową grupę tworzącej się armii agresywnej.

Sytuacja w poszczególnych gałęziach przemysłu w r.1950 przedstawiała się następująco:

Wydobycie węgla kamiennego wzrosło w r.1950 o 7,3%.

Ten nieznaczny wzrost (przypadający głównie na drugie pół-rocze) został osiągnięty drogą dalszego powiększenia ilości robotników: z 430.000 w grudniu r.1949 - do 437.500 w sierpniu 1950 r. W ten sposób wydobywanie węgla w Niemczech Zachodnich w roku ubiegłym wynosiło 82% produkcji z r.1938, podczas gdy ilość górników stanowiła 122% ilości zatrudnionych w r.1938 (stan w sierpniu r.1950).

Wydobycie węgla, produkcja koksu i brykietów

(w tysiącach ton)

	<u>Wydobycie węgla kamiennego</u>	<u>Produkcja koksu</u>	<u>Wydobycie węgla brunatnego</u>	<u>Produkcja brykietów z węgla brunat</u>
1938 r.	136.900	36.672	68.616	13.272
1949 r.	103.240	23.400	72.300	14.244
1950 r. x)	110.750	25.180	77.000	14.977
styczeń	9.327	2.078	6.420	1.210
luty	8.682	1.889	5.842	1.126
marzec	9.802	2.088	6.539	1.318
kwiecień	8.364	1.949	5.721	1.158
maj	8.667	1.986	5.721	1.193
czerwiec	8.978	1.919	5.883	1.229
lipiec	9.169	2.083	6.180	1.270
sierpień	9.445	2.206	6.411	1.314
wrzesień	9.216	2.224	6.327	1.273
październik	9.499	2.205	6.890	1.328
listopad x)	10.022	2.200	6.968	1.279
grudzień x)	9.584	2.352	6.922	1.213

x) dane tymczasowe

Przemysł węglowy Niemiec Zachodnich znajduje się w dużym stopniu pod kontrolą angielskiego i amerykańskiego kapitału monopolistycznego.

Monopole amerykańskie podobnie do lat poprzednich, ciągnęły w r.1950 ogromne zyski ze spekulacji węglem ruhrskim, to też nie chcąc ich zmniejszać, nie tylko nie czynili żadnych starań celem odnowienia zniszczonych urządzeń kopalnianych, lecz nie utrzymywali ich nawet na poziomie normalnych warunków eksploatacji. Tak na przykład zaopatrzenie przemysłu węglowego w kopalniaki, wynoszące w r. 1950 234 metrów miesięcznie, było o 14% mniejsze, niż w r.1949 i o 16% mniejsze niż w r.1948.

W pierwszym miesiącu 1950, wobec wzrastającego kryzysu ekonomicznego, przemysł węglowy Rury okazał się w wyjątkowo ciężkim położeniu. W warunkach ogólnego spadku produkcji w Niemczech Zachodnich przedsiębiorstwa rezygnowały z przydzielonych im kontyngentów węgla i podaż jego stale przekraczała popyt. Z drugiej strony zniszczone do ostatnich granic urządzenia górnicze, mała wydajność pracy, brak młodych przeszkolonych kadr oraz szereg innych przyczyn obniżyły zdolność konkurencyjną węgla zachodnio-niemieckiego na rynkach zagranicznych.

Eksport węgla z Niemiec Zachodnich napotykał na coraz większe trudności, to też spadł on z 2 mln. ton w styczniu - do 1,6 mln. ton w kwietniu r.1950.

Powyższe fakty doprowadziły do tego, że w okresie od stycznia do lipca r.1950 znaczna ilość drobnych i średnich kopalń była zmuszona przejść na skrócony tydzień pracy, lub też wogóle zaprzestać wydobywania węgla. Jednocześnie zapasy węgla kamiennego i koksu w składach wzrosły w tym okresie ponad 12,4 razy osiągając w lipcu r.1950 ilość 1.896.000 ton, podczas gdy w styczniu r.1950 wynosiły one 153.000 ton.

Począwszy od końca II kwartału r.1950 zaczęły zmieniać się kształtowanie się popytu. Znaczny wzrost produkcji wojennej w Niemczech Zachodnich doprowadził do poważnego zwiększenia popytu na węgiel. Do września podniósł się on tak dalece, że ani nieco zwiększone wydobycie, ani zapasy nie mogły pokryć zapotrzebowania na węgiel. Rezerwy węgla i koksu skurczyły się w końcu października do 181.000 ton, a w końcu zaś grudnia do 91.000 ton.

Zwiększone zużycie węgla w przedsiębiorstwach wykonujących zamówienia wojskowe jak również przymusowy eksport węgla z Rury na potrzeby wojenne krajów paktu atlantyckiego doprowadziły do tego, że począwszy od października r.1950 ludność Niemiec Zachodnich była niemal zupełnie pozbawiona węgla, a przydziały dla przedsiębiorstw cywilnych zostały ograniczone do minimum. Sprzedaż węgla opałowego zmniejszyła się z 1.162.000 ton w sierpniu do 665.000 ton w październiku, czyli o 49%, pomimo sezonowego zwiększenia jego zużycia. Jednocześnie sprzedaż węgla władzom okupacyjnym powiększyła się w tym okresie niemal 3-krotnie. W IV kwartale 1950 r. pewne gałęzie przemysłu, o ile nie były zajęte wykonywaniem zamówień wojennych musiały skrócić tydzień pracy oraz zwalniać robotników. Wg. doniesień prasy zachodnio-niemieckiej we wszystkich przedsiębiorstwach cywilnych prowincji Hesse wprowadzone od 1 grudnia 1950 r. jeden "wolny dzień" tygodniowo, podczas którego praca była zabroniona.

Na wyspie Sylt zamknięte wszystkie szkoły z powodu braku węgla; w Dortmundzie zaprzestano pracę we wszystkich browarach. Wg. informacji gazety "Handelsblatt" w IV kwartale przemysły: włókienniczy, spożywczy, budowlany, chemiczny obróbki metali, które szczególnie dotkliwie odczuły ograniczenia dostaw węgla, stanęły wobec perspekty-

wy skróconego tygodnia pracy, lub nawet konieczności zwolnienia 4 mln. robotników. W końcu r.1950 problem węglowy zastrzył się tak dalece, że wprowadzono ograniczenie nawet w fabrykach, wykonujących zamówienie wojskowe. Na początku listopada huty hamburskie posiadały zapas węgla na 2 - 3 dni pracy. Brak węgla w Kilońskiej stoczni "Howaldt-Werft" groził zupełnym przerwaniem prac. W Dolnej Saksonii wprowadzono ograniczenia w zużyciu energii elektrycznej na potrzeby gospodarstwa domowego, zabroniono również oświetlania witryn i reklam.

Nie bacząc na skrajny głód węglowy w Niemczech Zachodnich, przemysł górniczy nie znalazł wyjścia z krytycznego położenia.

Wzrost wydobycia w III i IV kwartale był nieznaczny, przyczym osiągnięty został takimi środkami, jak dalsze powiększenie liczby górników. W samym tylko listopadzie ilość ich wzrosła do 1.400 ludzi. Kryzys węglowy w Niemczech Zachodnich był wywołany w drugim półroczu 1950 r. nie tylko zwiększonym zużyciem węgla z powodu wykonywania zamówień wojskowych, lecz również wzmożeniem przymusowego eksportu węgla z Ruhry na potrzeby wojenne krajów paktu północno-atlantyckiego.

Podczas gdy w końcu r.1949 i na początku r.1950 eksport węgla z Ruhry poczęto sztucznie ograniczać, w II półroczu r.ub. władze okupacyjne powiększyły go ogromnie, nie licząc się z potrzebami samych Niemiec.

Z nakazu władz anglo-amerykańskich eksport węgla i koksu z Niemiec Zachodnich wynosił w IV kwartale r.1950 6,8 mln.ton, w pierwszym zaś i drugim kwartale 5,0 mln.ton. W ten sposób przy powiększeniu wydobycia w IV kwartale w porównaniu z I kwartałem r.1950 o 4,6%, wywóz węgla wzrósł o 21%.

Przemysł hutniczy Niemiec Zachodnich zajmuje specjalną pozycję w agresywnych planach amerykańskiego imperializmu.

Zagarnąwszy wszystkie naczelne stanowiska w tej bardzo ważnej gałęzi przemysłowej i objawszy podczas lat okupacji kontrolę finansową nad największymi monopolami zachodnio-niemieckimi, imperialiści amerykańscy usiłują uczynić z Niemiec Zachodnich swój główny arsenał na kontynencie europejskim, co znajduje swój wyraz w planie Schumana.

Już w r.1949, gdy imperialiści amerykańscy wkroczyli na drogę jawnych przygotowań do trzeciej wojny światowej, podjęli oni szereg środków, zdążających do mobilizacji hutnictwa zachodnio-niemieckiego.

Już wówczas dążono do pokrycia zapotrzebowania nie tylko Niemiec Zachodnich, lecz również wykorzystywania stali zachodnio-niemieckiej na militaryzację innych zmasakrowanych krajów.

W r.1950, wobec wyścigu zbrojeń i bezpośredniej

agresji Stanów Zjednoczonych w Korei, wykorzystywanie stali niemieckiej przybrało szczególnie wielkie rozmiary.

Wytap surówki, stali i produkcja walcówki
w Niemczech Zachodnich w 1950 r. (w tysiącach ton)

	w y t a p		produkcja
	surówki	stali	walcówki
1938 r.	17.400,0	19.800,0	19.440,0
1949 r.	7.140,0	9.156,4	6.330,0
1950 r. x)	9.472,6	12.121,3	8.161,0
w tym:			
styczeń	697,4	894,8	604,8
luty	671,3	887,1	573,1
marzec	772,3	1.001,5	650,1
kwiecień	691,4	885,7	574,5
maj	724,5	914,3	625,2
czerwiec	761,9	980,4	683,4
lipiec	824,0	1.024,1	690,4
sierpień	867,5	1.060,2	751,3
wrzesień	886,7	1.050,2	761,8
październik	927,3	1.104,8	783,0
listopad x)	875,1	1.080,9	792,8
grudzień x)	781,1	930,0	672,7

W r.1950 wytap stali w Niemczech Zachodnich wynosił 12.171.300 ton w roku 1949 zaś 9.156.400 ton, czyli wzrósł on o 33%. Produkcja walcówki zwiększyła się odpowiednio z 6.330.000 ton do 8.161.000 ton, czyli o 29%. Wzrost produkcji metali nieżelaznych i walcówki w żadnym stopniu nie wpływał na kształtowanie się wytwórczości pokojowych gałęzi przemysłu zachodnio-niemieckiego. Jest on bezpośrednio związany z odbudową przemysłowego potencjału wojennego nie tylko Niemiec Zachodnich, lecz i innych krajów smarszallizowanych Europy, gdyż znaczna część metali żelaznych, wykorzystywana przez monopole amerykańskie w celu zrealizowania swych agresywnych planów, wywożona jest z Niemiec Zachodnich do krajów paktu atlantyckiego.

We wrześniu r.1950 Wysocy Komisarze Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji zawarli umowę, która jawnie już przewiduje powiększenie wytopu stali w Niemczech Zachodnich do 13,5 mln. ton rocznie, licząc że 2,4 mln. ton, czyli 18% tej ilości zostanie zużyte na potrzeby wojenne Stanów Zjednoczonych i smarszallizowanych krajów europejskich. Fakty jednakże donoszą, że zachodnio-niemieckie metale żelazne wykorzystywane są w znacznie większych rozmiarach. W III kwartale r.1950 czyli w okresie, gdy realizacja zamówień wojskowych dopiero się rozpoczynała, wywieziono z Niemiec Zachodnich 162.000 ton surówki i 443.000 ton walcówki stalowej, co stanowi 20% całej produkcji walcówki w tym kwartale. Ogółem, w r.1950 wywieziono z Niemiec Za-

x) Dane tymczasowe

chodnich 2.342.000 ton metali żelaznych, w roku zaś 1949 tylko 675 000 ton.

Rozwój przemysłu hutniczego Niemiec Zachodnich postępował w r.1950 nierównomiernie.

Pogłębienie się kryzysu ekonomicznego w Niemczech Zachodnich odbiło się w b. dość znacznym stopniu na przemyśle hutniczym. Napływ zamówień wojskowych rozpoczął się już w r.1949, jednakże w pierwszych miesiącach r.1950 nie mógł on jeszcze skompensować spadku popytu na metale ze strony pokojowych branż przemysłu, to też ogólna suma zamówień zmniejszała się szybko. Na przykład, w marcu r.1950 wpływ nowych zamówień na stal był już o 20% mniejszy od rozmiarów produkcji w tymże miesiącu. Podczas, gdy na początku w 1949 portfel zamówień przemysłu hutniczego wynosił 2,4 mln.ton w okresie marzec-kwiecień r.1950 skurczył się on do 1,5 mln. ton. Terminy wykonania zamówień zostały skrócone do kilku tygodni, a większość hut miała obstalunki zapewnione tylko na okres 2 miesięcy.

Wszystko to wywołało w pierwszym półroczu roku ubiegłego szybki spadek produkcji hutniczej Niemiec Zachodnich, oraz silne miesięczne wahania w rozmiarach wytopu stali, surówki i walcówki.

Według doniesień prasy zachodnio-niemieckiej produkcja żelaza konstrukcyjnego w zakładach przemysłowych sięgała w marcu r.1950 tylko 50% ich zdolności wytwórczych. Spadek wytopu stali dochodził w poszczególnych miesiącach do 13% (marzec-kwiecień). Począwszy od czerwca r.1950 sytuacja w hutnictwie zupełnie się zmieniła.

W wyniku przedstawienia gospodarki Stanów Zjednoczonych na tory wojenne oraz rozpoczętego wyścigu zbrojeń w krajach zmarszalizowanych jak również na skutek wzmożenia remilitaryzacji samych Niemiec Zachodnich dopływ zamówień wzrósł tak wybitnie, że mimo trwającej nadal likwidacji pokojowych gałęzi przemysłu zachodnio-niemieckiego popyt na metale począł przewyższać podaż.

Dynamikę napływu zamówień na walcówkę i stan portfelu tych zleceń w okresie maj-listopad r.1950 charakteryzują następujące dane (w tysiącach ton):

	napływ zamówień	portfel zamówień	
		ogółem	w tym na eksport
1950 r.			
maj	767	1.835	400
czerwiec	1.032	1.964	463
lipiec	1.585	2.272	522
sierpień	2.062	3.168	857
wrzesień	1.801	4.505	1.108
październik	1.644	5.464	1.137
listopad	1.320	6.297	1.131

Wzrost zamówień uwidocznił się głównie w II półroczu r.1950, to jest po rozpoczęciu interwencji amerykańskiej w Korei.

W ciągu 20 dni lipca r.1950 firmy zachodnio-niemieckie otrzymały obstalunki na 860.000 ton metali żelaznych. Źródłem zwiększonych zamówień na metale żelazne były głównie rynki zagraniczne. Tak na przykład, zgodnie z opublikowanymi w sprawie niemieckiej danymi, ponad 45% wszystkich zamówień na metale żelazne w lipcu r.1950 wpłynęło z zagranicy, przyczym udział tych zamówień na poszczególne rodzaje walcówki przewyższał znacznie ten przeciętny procent.

Zamówienia zagraniczne

/ w %% /

	<u>przeciętna miesięczna</u> <u>w I półroczu 1950 r.</u>	<u>lipiec</u> <u>1950 r.</u>
grube arkusze	29	92
arkusze średniej grubości	31	95
stal wysoko gatunkowa	28	43
rury	42	93

Głównym odbiorcą zagranicznym zachodnio-niemieckich metali żelaznych są Stany Zjednoczone A.P. Amerykańskie monopole wykorzystują stal nieriecką nie tylko dla własnych potrzeb wojskowych, lecz również na uzbrojenie innych krajów kapitalistycznych, dostarczając ją w ramach planu Marshalla. W okresie czerwiec-połowa sierpnia z 250.000 ton surówki przeznaczonych na eksport, 200.500 ton, czyli 77%, przypadało na zamówienia firm amerykańskich. Udział Stanów Zjednoczonych w zamówieniach zagranicznych na walcówkę wszelkiego rodzaju w lipcu r.1950 przedstawia się następująco:

grube arkusze	52%
średnie arkusze	70%
cienkie arkusze	37%
rury	40%

W związku ze wzrostem zamówień na metale żelazne podniosła się produkcja hutnicza, przedłużyły się terminy dostaw, zwiększały ceny. W I półroczu 1950 r. firmy zachodnio-niemieckie przyjmowały obstalunki na metale żelazne z dostawą kilkutygodniową, a niejednokrotnie nawet z natychmiastową, natomiast w końcu r.1950 terminy dostaw wahały się od 8 do 12 miesięcy, w odniesieniu zaś do cienkich arkuszy dochodziły nawet do 24 miesięcy. Ceny eksportowe metali żelaznych zwiększały w szybkim tempie. Szczególnie znaczna wyżka nastąpiła po rozpoczęciu agresji amerykańskiej w Korei. Stosunek cen eksportowych niektórych gatunków walcówki przed i po rozpoczęciu konfliktu

koreańskiego był następujący:

	Cena w końcu czerwca / w \$ za tonę fob port załad- dowczy/	Cena w końcu sierpnia / w \$ za tonę fob port załadowczy/
Stal wysokogatunkowa	53 - 54	75 - 80
Żelazo konstrukcyjne /profilowe/	54	75 - 80
Grube arkusze	63	90 - 100
Średnie arkusze	63 - 64	85 - 90
Cienkie arkusze	75 - 90	115 - 135
Drut walcowany	62	80 - 85

Wzrost popytu na metale żelazne. Remilitaryzacja Niemiec Zachodnich, jak również koniunktura wojenno-inflacyjna w krajach kapitalistycznych wywołały w Niemczech Zachodnich powiększenie wytopu stali i surówki, oraz wzmożenie produkcji walcówki; w III kwartale r.1950 wytop stali wzrósł o 12,7%, surówki o 18,3% a produkcja walcówki o 17,0%.

W IV kwartale r.1950 wytop surówki i stali, jak również produkcja walcówki mimo wzrostu zamówień na metale żelazne pozostawały na poziomie III kwartału. Stan ten spowodowany został kryzysem węglowym, który w IV kwartale r.1950 przybrał bardzo ostre formy, oraz zmniejszeniem dopływu złomu metalowego z 600-700.000 ton w okresie kwiecień-sierpień do 460.000 ton w listopadzie r.1950.

Władze okupacyjne i "rząd" w Bonn zwróciły w roku 1950 specjalną uwagę na powiększenie wytopu metali nieżelaznych. Dla wzmożenia produkcji tej tak ważnej dla przygotowań wojennych gałęzi przemysłowej zużyte zostały nie tylko sumy budżetowe, lecz i środki, pozostałe ze sprzedaży towarów dostarczanych do Niemiec Zachodnich w ramach planu Marshalla. Według doniesień prasy zachodnio-niemieckiej, na odbudowę samych tylko fabryk aluminium otrzymał "rząd" w Bonn kredyty w wysokości 34 mln. m.z.n.

Z tychże funduszy 2,4 mln.m.z.n. asygnowano na zwiększenie produkcji cynku w Maeibach.

Ostatecznie produkcja aluminium powiększyła się w r.1950 o 21%, miedzi o 32%, cynku o 41%, ołowiu o 23% i wynosiła /w tys.ton/:

	<u>1936 r.</u>	<u>1949 r.</u>	<u>1950 r.</u>
aluminium	58,9	65,1	79,0
miedź rafinowana	68,7	42,4	58,4
miedź elektrolityczna	121,7	103,1	133,7
ołów	149,3	101,1	124,0
cynk	96,0	87,0	123,0

Jako pierwsza została w listopadzie r.1950 wznowiona produkcja aluminium w jednym z największych zakładów przemysłowych w Lünen. Roczna zdolność produkcyjna tego zakładu wynosi 33.000 ton aluminium.

Znaczna część produkcji metali nieżelaznych jest eksportowana z Niemiec Zachodnich i tak np. w r.1950 Stany Zjednoczone zażądały ponad 16.000 ton aluminium w stanie surowym i w wyrobach, co wynosi 34% całkowitego eksportu tych towarów z Niemiec Zachodnich. Jednocześnie przywóz rafinowanej miedzi amerykańskiej zmniejszył się w roku ubiegłym ponad trzykrotnie i wynosił 3.100 ton, w roku zaś 1949 - 9.600 ton.

Budowa maszyn

Produkcja przemysłu budowy maszyn w Niemczech Zachodnich poważnie się powiększyła w porównaniu do r.1949. W styczniu r.1950 wytwórczość maszyn oceniana była /w mln. m.z.n./ na 269, w marcu - na 339, w lipcu - na 360, w październiku - na 404 i w listopadzie - na 460.

Krajowe i zagraniczne zamówienia na maszyny wynosiły w styczniu r.1950 - 115% rzeczywistej produkcji tego miesiąca. W kwietniu i maju r.ub. napływ zamówień zmniejszył się, jednakże w końcu II kw. przy wzrastającym popycie na maszyny i sprzęt ze strony różnych przedsiębiorstw, pracujących na potrzeby wojenne, uległy one ponownemu wzrostowi: np. w czerwcu r.1950 - do 114%, natomiast w październiku - do 152% rzeczywistej produkcji wymienionych miesięcy.

Produkcja maszyn i sprzętu

	<u>1949 r.</u>	<u>1950 r. x/</u>
	<u>/w tysiącach ton/</u>	
Obrabiarki do metali	76,8	82,5
Maszyny i urządzenia dla górnictwa	142,0	142,0
Obrabiarki do drzewa	34,5	37,9
Krany i dźwigi	70,0	86,0

x/ szacunkowo na podstawie 10-11 miesięcy.

	1949 r. /w tysiącach ton/	1950 r.
Kompresory i maszyny pneumatyczne	33,0	39,0
Maszyny budowlane	25,0	45,0
Maszyny do pisania /w tys.sztuk/	122,0	210,0
Maszyny włókiennicze	29,0	47,0
Maszyny dla przemysłu spożywczego	54,6	55,8
Maszyny rolnicze	210,0	196,0

Rozwój poszczególnych gałęzi przemysłu budowy maszyn w r. 1950 wykazuje ogromną nierównomierność. Naprzykład produkcja kranów i dźwigów powiększyła się w r.1950 w porównaniu z r.1949 o 22,8%, maszyn budowlanych o 80%, kompresorów i maszyn pneumatycznych o 18%. Jednocześnie produkcja obrabiarek wzrosła tylko o 7,4%, maszyn dla przemysłu spożywczego o 2,1%, jednakże produkcja sprzętu górniczego pozostała w r.1950 na tym samym poziomie.

Produkcje samochodów w r.1950 ilustrują następujące cyfry
/w tys. sztuk/:

	1949 r.	1950 r.	1950 r. procentowo w po- równaniu z 1949r.
Samochody osobowe	104	216	208
Samochody ciężarowe i autobusy	57	86	151
Traktory rolnicze	27	56	207

Wzrost wytwórczości przemysłu samochodowego spowodowany był znacznym zapotrzebowaniem szczególnie samochodów osobowych zarówno na wewnętrznym jak i na zagranicznym rynku zbytu - ponadto zaś poważnym udziałem kapitału amerykańskiego w tej gałęzi przemysłu zachodnio-niemieckiego, wreszcie możliwością szybkiego przestawienia wytwórczości na produkcję wojenną. Eksport samochodów z Niemiec Zachodnich w r.1950 osiągnął 28% rozmiarów produkcji, tj. 85.000 szt., w roku zaś 1949 tylko 18.500 szt.

Analiza struktury produkcji przemysłu budowy maszyn wykazuje, że wzrosła ona dzięki powiększeniu wytwórczości maszyn i urządzeń dla przemysłu wojennego, oraz takich maszyn, które cieszyły się dużym popytem na rynkach zagranicznych, gdzie produkcja zmniejszyła się w r.1950 wskutek wyścigu zbrojeń.

Polityka wykorzystywania zachodnio-niemieckiego potencjału przemysłowego dla uzbrojenia innych krajów zmarszalizowanych wywołała wyraźny wzrost eksportu maszyn w r.1950.

Zamówienia zagraniczne na wyroby zachodnio-niemieckiego przemysłu maszynowego w I półroczu r.1950 ocenia się na sumę 650 mln.m.z.n., a w II półroczu na 900 mln.m.z.n.

Ogólny eksport maszyn i urządzeń w r.1950 osiągnął sumę 1,2 mld. m.z.n. co wynosiło 22% wartości całej produkcji rocznej.

Ponad 80% zachodnio-niemieckiego eksportu maszyn i urządzeń kierowano do krajów zmarshallizowanych, podczas gdy przed wojną przypadało na te kraje nie więcej, jak 45% wywozu maszyn. Z drugiej jednak strony eksport zachodnio-niemieckich maszyn na dawne tradycyjne rynki zbytu, na przykład do europejskich krajów demokracji ludowych, sprowadzony został dziś do zera.

Należy tu zaznaczyć, że wywóz wyrobów zachodnio-niemieckiego przemysłu budowy maszyn do krajów zmarshallizowanych napotyka na coraz większy sprzeciw firm angielskich, francuskich, belgijskich i innych, jednakże za plecami tych firm zachodnio-niemieckich stoją monopole amerykańskie.

W przemyśle lekkim następowało w r.1950 szybkie ograniczanie wytwórczości. W miesiącach czerwcu i lipcu produkcja obuwia zmniejszała się o 22,5%, wyrobów włókienniczych o 5,3%, rowerów o 8,9%, zapalek o 10,3%, szkła okiennego o 11,2%, maszyn do szycia o 16,7%.

W lipcu roku ubiegłego produkcja obuwia w porównaniu z rokiem 1936 wynosiła 55%, skór 65% i wyrobów włókienniczych 91%.

Spadek wytwórczości towarów powszechnego użytku tłumaczy się nie tylkoubożeniem ludności i zmniejszeniem jej zdolności nabywczej, lecz również nasyceniem rynku zachodnio-niemieckiego towarami zagranicznymi.

W IV kwartale 1950 r., w związku z tworzeniem armii, fabryki włókienniczej obuwia i inne gałęzie lekkiego przemysłu otrzymały znaczne zamówienia wojskowe na mundury, koce itp., w wyniku czego produkcja obuwia wzrosła od sierpnia o 25,8%, skór - o 21,9% i wyrobów włókienniczych - o 19,7%.

Produkcja wyrobów przemysłu lekkiego

/ w tysiącach ton /

	r.1949	r.1950	r. 1950 procentowo w porównaniu z r.1949
Przędza chesankowa	20,4	28,5	142,0
" bawełniana	228,0	261,0	114,4
Przędza z naturalnego jedwabiu	392,8	484,4	123,3
Jedwab sztuczny	44,9	48,4	107,9
Sztuczne włókno	83,2	113,6	136,4

	r. 1949	r. 1950	r. 1950 procentowo w porów- naniu z r. 1949
Skóra wierzchnia	15,0	17,2	114,6
Obuwie /w mln. par/ w tym:	71,0	81,0	110,0
Obuwie skórzane	45,5	51,0	112,0

Wzrost produkcji przemysłu lekkiego w drugim półroczu r. 1950 nie pociągnął za sobą zwiększenia zużycia tych wyrobów. Obroty handlu detalicznego takimi towarami, jak wyroby skórzane, galanteria, naczynia porcelanowe i szklane, wyroby tytoniowe, papier, przybory kancelaryjne i towary farmaceutyczne były w październiku r. 1950 niższe aniżeli przeciętne obroty miesięczne w r. 1949.

Rolnictwo

Polityka mocarstw zachodnich, zmierzająca do przekształcenia Niemiec Zachodnich w chłonny rynek zbytu dla artykułów rolniczych oraz skutki remilitaryzacji wywarły w 1950 roku jak najbardziej zgubny wpływ na stan zachodnio-niemieckiego rolnictwa. Już ze sprawozdania Banku "Deutscher Länder" za miesiąc czerwiec roku ubiegłego wynika, że w roku gospodarczym 1949/50 globalna produkcja rolnicza w Niemczech Zachodnich stanowiła 94% poziomu przedwojennego / 1935 - 1938 = 100 /, a produkcja artykułów spożywczych / pochodzenia roślinnego i zwierzęcego / była jeszcze niższa, stanowiąc 88% poziomu przedwojennego. Zbiory zbóż chlebowych i pastewnych w 1950 roku stanowiły jedynie 69% ilości zebranych w 1938 roku.

Zbiory zbóż chlebowych i pastewnych

/ w tys. ton /

	1938 r.	1949 r.	1950 r.
Pszenica	3.457	2.471	2.614
Żyto	5.162	3.310	3.021
Jęczmień	1.762	1.213	1.473
Owies	4.093	3.033	2.924
R a z e m	14.474	10.027	10.032

Zbiory zbóż w 1950 roku pozostawały na poziomie 1949 roku pomimo zwiększenia obszarów zasiewu z 4,1 mln. ha do 4,3 mln. ha. Przeciętna wydajność upraw zasadniczych obniżyła się znacznie w 1950 r. /w centn. z 1 ha /

	1938 r.	1949 r.	1950 r.
Pszenica	27,4	26,8	25,8
Żyto	20,2	23,4	22,2
Jęczmień	25,4	24,5	24,0
Owies	23,6	23,0	21,8

Spadek wydajności w roku 1949/50 nastąpił jako bezpośredni skutek zmniejszenia zużycia nawozów sztucznych. Zużycie nawozów fosforowych było w 1949/1950 roku o 17% mniejsze niż w 1938/39 roku, potasowych o 7%, azotowych - o 6%.

W porównaniu do roku 1948/49 stosowanie nawozów fosforowych obniżyło się o 15%, a azotowych o 2%. Roczne zapotrzebowanie zachodnio-niemieckiego rolnictwa na nawozy azotowe szacuje się na 600.000 ton, podczas, gdy w 1949/50 roku zużyto jedynie 326.000 ton, t.j. 54,3% zapotrzebowania.

Trwające wciąż - zgodnie z planem Marshalla - zarzucanie rynku Niemiec Zachodnich artykułami rolniczymi i rozprowadzanie ich drogą tak zwanego "handlu zliberalizowanego" degeneruje rolnictwo i niszczy drobne i średnie gospodarstwa.

Podobnie do roku ubiegłego tylko połowa artykułów spożywczych pochodziła z Niemiec Zachodnich, podczas gdy resztę przywieziono z zagranicy. Obecny import niektórych artykułów do Niemiec Zachodnich w porównaniu z przedwojennym poziomem ilustrują poniższe dane:

Import niektórych artykułów rolniczych

/ w tonach /

	<u>1936</u>	<u>1950</u>
	Niemcy w granicach z 1937 r.	Zachodnie Niemcy
Pszenica	74.100	1.724.358
Cukier	11.170	596.365
Kukurydza	171.760	722.172
Jaja /w skorupach i w proszku/	79.820	114.795
Margaryna	13.160	33.012
Oleje roślinne	9.900	143.735
Słonina	31.970	92.429
Ser	27.900	43.626

Znaczny wzrost importu pszenicy i cukru w 1950 r. tłumaczy się dyskryminacją stosunków handlowych z Niemiecką Republiką Demokratyczną, gdyż przed wojną artykuły te przywożono ze wschodnich obszarów Niemiec, zwiększanie zaś

importu reszty towarów tłumaczyć należy spadkiem ich produkcji w Niemczech Zachodnich.

Zalew rynku niemieckiego artykułami spożycia obcego pochodzenia prowadzi do kryzysu zbytu w rolnictwie, które zbywa produkcję po cenie niższej od kosztu własnego lub doprowadza nawet do niszczenia towaru; np. we wrześniu/październiku 1950 r. z powodu trudności zbytu - 20.000 kg sera produkcji zachodnio-niemieckiej uległo zepsuciu. W Westfalii zaorano na pniu 60.000 ha kapusty. "Handelsblatt" pisał, w czerwcu 1950 r., że na składach pozostawało przeszło 25 mln. puszek różnych konserw, które nie znalazły zbytu, mimo to jednak zakomunikowano we wrześniu o imporcie 50 mln. puszek konserw mięsnych ze Stanów Zjednoczonych.

Import żywności daje się szczególnie we znaki zachodnio-niemieckiemu warzywnictwu i ogrodnictwu. W roku gospodarczym 1949/50 importowano do Niemiec Zachodnich 760.000 ton warzyw wobec 547.000 ton przywiezionych do Niemiec w r. 1939. W roku 1949 powierzchnia sadów zmalała o 32% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dochody chłopów, osiągane ze sprzedaży jarzyn, owoców i wina znacznie spadły. W samej tylko Württembergii dochody te obniżyły się z 158 mln. m.z.n. w r. 1948/49 do 75 mln. m.z.n. w r. 1949/50.

W roku 1950 znacznej wyższe uległ import oleju roślinnego. Podczas gdy w II półroczu 1949 r. import oleju pokrył 57,5% zapotrzebowania, w I kwartale 1950 r. już 77%. Przymusowy import oleju roślinnego wywołał zmniejszenie obszarów uprawy roślin olejnych do 58.000 ha wobec 120.000 ha w 1943 roku.

Wkroczenie gospodarki zachodnio-niemieckiej na tory wojenne odbiło się ujemnie na gospodarce rolnej. Wzrost bezrobocia na skutek remilitaryzacji w pokojowych gałęziach przemysłu Niemiec Zachodnich oraz pogorszenie stanu materialnego ogółu pracowników obniżyły siłę nabywczą ludności, powiększając trudności zbytu artykułów rolnych i zmniejszając dochody chłopów. Z drugiej strony wzrost wydatków na cele wojenne wzmagają opodatkowanie chłopów.

W roku 1950 stopa podatkowa przekroczyła stopę dochodowości i produkcja rolnicza stała się nieopłacalną.

Instytut Badań Gospodarczych w Monachium podaje następujące dane, dotyczące sumy pobieranych podatków z jednego ha w Zachodnich Niemczech / w m.z.n. /

	1938/39	1948/49	1949/50
Dochód brutto	94	65	75
Podatki	33	59	93
Dochód po potrąceniu podatków	+ 61	+ 6	- 18

Pomimo pewnego zwiększenia dochodu brutto /z powodu deprecjacji marki zach.niem./ straty przypadające na 1 ha wynosiły w roku 1949/50 18 m.z.n., albowiem podatki od 1 hektara zwiększyły się 1,6 razy. W końcu grudnia 1950 roku chłopci nie dostarczyli jeszcze około 55% zbóż chlebowych i 69% zbóż pastewnych, przewidzianych planem państwowym.

Zadłużenie rolnictwa doszło w czerwcu 1949 r. do 3.090 mln. m.z.n. wobec 2.480 mln. m.z.n. na dzień 21 czerwca 1948 r. / w chwili reformy pieniężnej /, co oznacza wzrost zadłużenia w ciągu jednego roku o 25%. Dla porównania warto zaznaczyć, że roczny wzrost zadłużenia rolnictwa Niemiec w 1927/28 r. wynosił 7%, w 1928/29 - 7%, w 1929/30 - 7% i w 1930/31 - 5%.

Charakterystycznym przy tym jest fakt, że zadłużenie obciąża w większości wypadków drobne i średnie gospodarstwa rolne. Z ogólnej sumy zadłużenia rolniczego na gospodarstwa drobne przypada - 63%, na średnie - 31%, a na większe - tylko 6%.

W roku 1950 wprowadzono w Niemczech Zachodnich szereg nowych podatków, w tej liczbie specjalny podatek "Soforthilfe", przeznaczony na "pomoc dla przesiedlonych". Wpłata z tytułu tylko tego podatku osiągnęła kwotę 2.124 mln. m.z.n.

W czerwcu 1950 roku pogłowie rogacizny wynosiło 95% stanu z roku 1943, pogłowie zaś owiec - 94% i trzody chlewnej - 81% w porównaniu z poziomem 1935/39 r.

Pogłowie bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec

/ w tys.sztuk /

	1935/39	Czerwiec 1949 r.	Czerwiec 1950 r.
Bydło rogate	11.824	11.002	11.285
Trzoda chlewna	11.273	7.403	9.115
Owce	2.454	2.955	2.314

Wzrost cen i pogorszenie stopy życiowej
mas pracujących

Militaryzacja gospodarki zachodnio-niemieckiej i przeistoczenie jej w źródło tanich surowców dla potrzeb militarnych nie tylko Stanów Zjednoczonych lecz i zmarszalizowanych krajów europejskich, wywołały dalszy wzrost wyzysku oraz obniżenie stopy życiowej szerokich warstw ludności niemieckiej.

Deficyt budżetowy jak i obieg pieniądza papierowego oraz ceny hurtowe i detaliczne powiększały się z nie-

siąca na miesiąc. Obieg pieniądza od marca do sierpnia 1950 r. zwiększył się o 503 mln. m.z.n. osiągając w końcu roku 8,4 mlrd. m.z.n. Tymczasem zaś w 1938 r., gdy produkcja przemysłowa była znacznie większa, Niemcy posiadali w obiegu 10,4 mlrd.m.

Wojenno-inflacyjna koniunktura w Niemczech Zachodnich i w innych krajach kapitalistycznych spowodowała w 1950 roku wzrost cen wszystkich towarów. W ciągu 2-ech miesięcy 1950 roku wskaźnik cen hurtowych podniósł się w Niemczech Zachodnich o 14%, dochodząc w listopadzie do $224/1938 = 100/$ wobec 196 w styczniu 1950 r. Ceny detaliczne artykułów spożywczych i towarów powszechnego użytku rosły jeszcze szybciej. W okresie od 15 czerwca do 10 października 1950 r. ceny chleba wzrosły o 12%, maki pszennej - o 16%, kaszy mannej - o 21%, kaszy owsianej - o 23%, cłoniny - o 22%, smalcu - o 52%, masła - o 44%; ceny kartofli wzrosły 2,5-krotnie. Ogółem ceny artykułów spożywczych w końcu 1950 r. były o 84% wyższe od poziomu cen z r.1948.

Detaliczne ceny towarów przemysłowych powszechnego użytku również stale wzrastają. Drożyzna pogłębia się jeszcze z tego powodu, że "rząd" w Bonn, podporządkowując gospodarce interesom produkcji wojennej, sztucznie ogranicza wytwórczość pokojowych gałęzi przemysłowych. W drugiej połowie 1950 r. ceny obuwia wzrosły o 35%, wełny - o 55%, wyrobów włókienniczych - o 26% itd.

Mimo szybkiego wzrostu cen płace nominalne pozostają na niezmiennym poziomie, skutkiem czego ich realna wartość spada katastroficznie.

Na równi ze wzrostem drożyzny rosną w 1950 r. podatki pośrednie i bezpośrednie. W celu pokrycia wydatków wojennych "rząd" w Bonn zwiększa swe dochody nie tylko drogą powiększania dawnych podatków, ale przez wprowadzanie nowych, specjalnie przeznaczonych dla remilitaryzacji Niemiec Zachodnich.

Ciężar podatków wzrasta ponadto na skutek nowojorskiej decyzji ministrów mocarstw zachodnich, na zasadzie której "rząd" w Bonn uznał przedwojenne długi dawnych Niemiec, oceniane na 27.268 mlrd. m.z.n. oraz przedwojenne długi prywatne na sumę 11,6 mlrd. m.z.n. Jeżeli dodać do tego powojenne długi Niemiec Zachodnich z tytułu dostaw w ramach Planu Marshalla, kredytów itp. - to zadłużenie Niemiec Zachodnich zwiększy się jeszcze o 15,84 mlrd. m.z.n. i wyniesie łączną kwotę 54.708 mlrd. m.z.n.

W celu pokrycia stale rosnących wydatków wojennych oraz zwiększenia dochodów kapitału monopolistycznego "rząd" w Bonn opracował szereg środków zmierzających do dalszego obniżenia poziomu życia ludności zachodnio-niemieckiej. Minister Erhard opracował "plan" ograniczenia handlu towarami codziennego spożycia w duchu znanej z czasów Hitlera "żelaznej oszczędności". Plan ten przewiduje wprowadzenie "marek oszczędności", które każdy nabywca pewnych określonych towarów będzie dodatkowo wykupywał na

odpowiednią do wydatku sumę. Adenauer uprzedził, iż "rząd" uchwalił podniesienie cen towarów spożywczych, szczególnie cen margaryny i mydła. Prócz tego spodziewana jest zwyżka cen energii elektrycznej, gazu i komornego.

Handel zagraniczny

W handlu zagranicznym Niemiec Zachodnich zaszły istotne zmiany w związku z remilitaryzacją Niemiec Zachodnich oraz wojenno-inflacyjną koniunkturą w krajach paktu północno-atlantycznego, jak również w wyniku przystąpienia przez Stany Zjednoczone A.P. do jawnej agresji w stosunku do narodu koreańskiego i chińskiego.

W roku ubiegłym, zwłaszcza zaś w drugim jego półroczu, imperialiści amerykańscy ciągnęli nadal miliardowe zyski ze spekulacji towarami zachodnio-niemieckimi. Ponadto podjęli oni szereg kroków, zmierzających do podporządkowania zachodnio-niemieckiego handlu zagranicznego sprawie militaryzacji samych Niemiec Zachodnich oraz innych europejskich krajów zmarshallizowanych i Stanów Zjednoczonych. Wyniki zachodnio-niemieckiego handlu zagranicznego w r.1950 były w porównaniu z r.1949 następujące /w mil. dolarów/:

	1949 r.	1950 r.	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
			1	9	5	0
			r.			
Import	2.063	2.704	594	527	669	914
Eksport	1.029	1.931	356	422	516	687
Saldo	- 1.059	- 723	-238	- 105	- 153	- 227

Import Niemiec Zachodnich w r.1950 wzrósł pod względem wartościowym o 29,5%, w znacznym stopniu na skutek wzrostu przywozu materiałów strategicznych i artykułów zbrojeniowych, których ceny w r.1950 silnie zwyżkowały. Wagowo import w r.1950 zwiększył się również w IV kwartale o 34% w porównaniu z takim samym okresem w r.1949, a o 28% w porównaniu z r.1936.

Eksport Niemiec Zachodnich powiększył się w r. 1950 tak pod względem wagi jak i pod względem wartości. Wartość eksportu wzrosła w 1950 roku o 92,5% w porównaniu z r.1949, jego zaś masa towarowa stanowiła tylko 94,7% poziomu r.1936.

Usiłowania imperialistów amerykańskich, aby uczynić z Niemiec Zachodnich dostawcą surowców i materiałów wojennych, niezbędnych dla militaryzacji wszystkich zmarshallizowanych krajów europejskich, znalazły swój wyraz w znacznym wzmożeniu wywozu węgla kamiennego, stali walcowanej, niektórych rodzajów urządzeń i szeregu innych towarów.

Rozmiary eksportu i importu kształtowały się wartościowo w poszczególnych miesiącach r.1950 następująco:

	1	9	5	0
	/w mln.dolarów/			
	<u>Import</u>		<u>Eksport</u>	
styczeń	230		104	
luty	168		112,3	
marzec	196		140	
kwiecień	178		218	
maj	188		161	
czerwiec	225		154	
lipiec	205		172	
sierpień	239		178	
wrzesień	239		166	
październik	312		214	
listopad	286		232	
grudzień	315		240	

Struktura importu Niemiec Zachodnich w r.1950 uległa zasadniczym zmianom, na skutek tego, że władze angielskie i amerykańskie, krocząc drogą jawnej remilitaryzacji Niemiec Zachodnich, poczęły masowo przywozić uzbrojenie i surowce strategiczne.

Na mocy specjalnego rozporządzenia władz okupacyjnych, wydanego na początku r.1950, zezwolono na import do Niemiec Zachodnich takich "towarów" jak: czołgi, samoloty, okręty wojenne, wszelkie rodzaje nowoczesnej broni, materiały potrzebne do budowy lotnisk, uran, tor itd. Dostawy ich dokonuje się m.in. w ramach planu Marshalla.

Specjalną uwagę zwrócono na stworzenie strategicznych rezerw żywności i pewnych rodzajów surowców. Na ten cel "rząd" w Bonn wyasygnował znaczne sumy w dolarach. W okresie listopada i grudnia 1950 roku międzyministerialna komisja importowa "rządu" w Bonn zatwierdziła importowe listy towarowe ogólnej wartości ponad \$ 47,6 mln. Do Niemiec Zachodnich przywozi się miedź i magnezjum z Japonii /wartości ponad \$ 500.000/, rudę wolframową i siarkę ze Stanów Zjednoczonych A.P. /ponad \$ 380.000/, kopalniaki, drzewo i celulozę z Finlandii /na sumę \$ 1,75 mln./, wełnę z Chile /na sumę \$ 1,5 mln./.

Wzrost importu niektórych towarów strategicznych w r.1950 ilustrują następujące dane:

	<u>1949 r.</u>	<u>1950 r.</u>
	<u>/w tysiącach ton/</u>	
Wełna	70	100
Bawełna	187	253
Kauczuk	97	103

	1949 r.	1950 r.
	/w tysiącach ton/	
Skóry	56	76
Ruda manganowa	61	150
Ruda chromowa	50	75
Ruda miedziana	757	1.048

Jednocześnie Niemcy Zachodnie pozostały jak poprzednio rynkiem zbytu zleżałych towarów amerykańskich. Ponad 44% całego importu przypada na artykuły spożywcze, podczas gdy rolnictwo zachodnio-niemieckie upada z powodu trudności w zbycie własnych produktów. Szczególnie wzrósł w r.1950 import tych artykułów spożywczych, których nie można było sprzedać na innych rynkach krajów zmarszallizowanych.

I m p o r t			
/w tonach/			
	1936 /całe Niemcy/	1949 r.	1950 r.
Wyroby włókiennicze	105	283	549
Konfekcja	118	241	829
Obuwie skórzane	101	369	464
Różne tkaniny	11.725	10297	21.047

Według oficjalnych danych statystyki zachodnio-niemieckiej, struktura eksportu i importu w roku 1950 była następująca:

	Eksport	Import
	/ w % % /	
Artykuły spożywcze	2,3	44,1
w tym:		
Bydło żywe	0,3	2,0
Produkty pochodzenia roślinnego	0,3	11,2
Produkty pochodz.zwierzęcego	0,8	27,3
Używki	0,9	3,6
Artykuły przemysłowe	97,7	55,9
w tym:		
Surowce	14,0	29,6
Półfabrykaty	18,9	13,8
Gotowe wyroby	64,8	12,5
w tym m.in.:		
Wyroby o wstępnej obróbce	22,2	6,2
Wyroby całkowicie wykończone	42,6	6,3
	100 %	100 %

Struktura eksportu zachodnio-niemieckiego uległa przemianom na skutek tego, że Niemcy Zachodnie stały się

dostawcą towarów strategicznych, niezbędnych do remilitaryzacji zmarshallizowanych krajów europejskich i Stanów Zjednoczonych A.P.

Przedstawianie gospodarki krajów kapitalistycznych na tory wojenne bardzo szybko powiększyło w trzecim półroczu 1950 roku popyt na węgiel, złom metalowy, stal i walcówkę, skutkiem czego imperialiści anglo-amerykańscy rozpoczęli masowy wywóz tych towarów z Niemiec Zachodnich. W roku 1950 wyeksportowano 25,7 mln. ton węgla i koksu, co stanowi 25% całego wydobycia Niemiec Zachodnich. Przymusowy eksport węgla doprowadził do krańcowego zaostrzenia się głodu węglowego, do ograniczeń w zużyciu węgla na potrzeby codzienne i do maksymalnego zmniejszenia przydziałów dla przedsiębiorstw pokojowych gałęzi przemysłu. Władze okupacyjne, nie licząc się ze skutkami kryzysu węglowego, doprowadziły w IV kwartale poziom eksportu węgla z Ruhry do 6,8 mln. ton, posyłając go do hut francuskich, belgijskich, holenderskich, włoskich i do innych krajów europejskich. W ostatnich miesiącach 1950 roku sprzedawano węgiel w Niemczech Zachodnich tylko tym przedsiębiorstwom, których produkcja w większym lub mniejszym stopniu łączyła się z wykonaniem zamówień wojskowych.

Eksport złomu metalowego według oficjalnych danych statystycznych wynosił 2,62 mln. ton w r. 1950. Niemcy były przed wojną importerem złomu /około 1 mln. ton rocznie/; po wojnie Niemcy Zachodnie zamieniły się w eksportera tego towaru. W okresie powojennym zebrano w Niemczech Zachodnich 16,5 mln. ton złomu żelaznego, z czego 6,6 mln. ton wywieziono zagranicę.

Wyczerpawszy w roku 1950 wszystkie łatwo dostępne źródła złomu metali, monopole angielskie i amerykańskie poczęły niszczyć i przemieniać w złom cenne urządzenia maszynowe. W I kwartale r. 1950, zgodnie z rozporządzeniem władz okupacyjnych, rozebrano i oddano na złom 1.200 obrabiarek i maszyn w Essen, wskutek czego całe gałęzie przemysłu pokojowego w tym mieście przestały istnieć.

Wybitnie się powiększył eksport stali i wyrobów walcowanych z Niemiec Zachodnich. Głównym importerem walcówki z Niemiec Zachodnich - o czym już była mowa - są Stany Zjednoczone, które zużytkowują ją nie tylko u siebie, lecz dostarczają ją krajom zmarshallizowanym. W roku 1950 wywieziono z Niemiec Zachodnich 2.342.000 ton metali żelaznych i walcówki, co 3,4-raza przewyższa ten eksport w roku 1949 /675.000 ton/.

Należy zaznaczyć, że zachodnio-niemiecka statystyka handlu zagranicznego niesłusznie zalicza do wyrobów gotowych walcówkę, chemikalia, metale nieżelazne i szlachetne, jak również inne towary, które podlegały prostej tylko obróbce. Czyni się to w celu ukrycia istotnego obrazu struktury eksportu zachodnio-niemieckiego. Na wyroby gotowe przypadło w r. 1950 tylko 42,6% wywozu, według zaś oficjalnych danych, które włączają do tej grupy towarowej również szereg półfabrykatów, udział wyrobów gotowych w

eksportcie wynosi 64,6%.

W pozycji wyrobów gotowych w r.1950 w porównaniu z r.1949 wzrósł głównie wywóz samochodów, maszyn, przetworów naftowych, wyrobów elektrotechnicznych, aparatów precyzyjnych i optycznych, czyli produkcji tych właśnie gałęzi przemysłu, w których kapitał zagraniczny posiada największe udziały. Wzrost eksportu wyrobów gotowych był następujący:

	1 9 4 9 r.	1 9 5 0 r.
	/ w tysiącach ton /	
Samochody	31	125
Obrabiarki i maszyny	162	311
Wyroby elektrotechniczne	18	58
Aparaty precyzyjne i optyczne	1,4	5,0

Popierając eksport wyrobów gotowych "zamerykanizowanych" gałęzi produkcji, władze okupacyjne ograniczają wszelkimi sposobami wywóz gotowych wyrobów przemysłu lekkiego i w ten sposób wypierają towary niemieckie z rynków zagranicznych. Eksportując pod przymusem z Niemiec Zachodnich towary deficytowe i strategiczne, Stany Zjednoczone nie wpuszczają jednak na swój rynek maszyn zachodnio-niemieckich, artykułów spożywczych, a zwłaszcza produkcji lekkiego przemysłu. Charakterystycznym jest nowe zarządzanie z r.1950, dotyczące pobierania w Stanach Zjednoczonych ceł od towarów importowanych z Niemiec Zachodnich. Zgodnie z nową ustawą opłaty celne winne być pobierane nie jak dawniej w zależności od ceny eksportowej, lecz od najwyższej ceny tego towaru na wewnętrznym rynku zachodnio-niemieckim. Prowadzi to do podrożenia towarów zachodnio-niemieckich i do zmniejszenia ich zdolności konkurencyjnej na rynku amerykańskim. Struktura geograficzna handlu zagranicznego Niemiec Zachodnich w roku 1950 była następująca:

	E k s p o r t		I m p o r t	
	/ % w stosunku do ogólnej wartości /			
	1949	1950	1949	1950
O g ó ł e m	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
w tym:				
Kraje zmarshallizowane	81,0 "	64,6 "	40,0 "	61,2 "
z nich:				
Holandia	9,5 "	14,8 "	5,1 "	14,9 "
Belgia-luksemburg	10,7 "	8,3 "	5,9 "	4,3 "
Francja	14,0 "	8,3 "	1,2 "	9,3 "
Włochy	5,8 "	6,3 "	1,2 "	4,0 "
Anglia	9,6 "	4,6 "	2,5 "	10,9 "
Stany Zjednoczone A.P.	4,2 "	4,1 "	37,0 "	20,8 "
Pozostałe kraje	14,8 "	31,3 "	23,0 "	18,0 "
z nich:				
Europejskie kraje demokracji ludowej	3,8 "	3,8 "	4,0 "	2,5 "

Stosunki handlowe Niemiec Zachodnich z krajami demokracji ludowej zmniejszyły się w imporcie z 4,0% w r. 1949 do 2,5% w porównaniu z r. 1949, eksport zaś pozostał na tym samym poziomie, wynosząc 3,8% ogólnego obrotu.

Głównym kontrahentem Niemiec Zachodnich były w handlu zagranicznym r. 1950 kraje, objęte planem Marshalla. Udział ich w imporcie wynosił 61%, a w eksporcie 65%.

Na Stany Zjednoczone przypadało 4,1% eksportu i 20,8% importu zachodnio-niemieckiego oraz mniej więcej 58% niemieckiego ujemnego salda bilansu handlowego. Około 1/3 całego przywozu ze Stanów Zjednoczonych stanowią artykuły spożywcze. Prócz tego, Stany Zjednoczone sprowadzają do Niemiec Zachodnich, zgodnie z planem Marshalla, liczne towary spożywcze, nie znajdujące zbytu na innych rynkach. Specjalnego znaczenia nabrał dla Niemiec Zachodnich przywóz amerykańskiego uzbrojenia, jak również urządzeń dla fabryk wojennych.

Eksport zachodnio-niemiecki do Stanów Zjednoczonych składa się głównie z towarów wojenno-strategicznych. Faktem jest, że w II półroczu 1950 roku, czyli po rozpoczęciu interwencji amerykańskiej w Korei, wywóz tych towarów z Niemiec Zachodnich do Stanów Zjednoczonych powiększył się 4-krotnie w porównaniu z I półroczem.

Z krajów zmarshallizowanych głównymi kontrahentami były następujące państwa:

Holandia	-	15%	eksportu i	15%	importu
Francja	-	8%	"	i	9%
Anglia	-	4,6%	"	i	10,9%
Belgia-Luksemburg	-	8,3%	"	i	4,3%

Podczas gdy bilans handlowy Niemiec Zachodnich z Holandią i Francją równoważył się w większym lub mniejszym stopniu, to w stosunku do Anglii był on wybitnie ujemny. Anglia eksportowała do Niemiec Zachodnich dwukrotnie więcej niż wynosił jej import z tego kraju, wskutek czego 33,4% ujemnego salda Niemiec Zachodnich przypadało w roku 1950 na handel z Wielką Brytanią.

Przewaga importu ze Stanów Zjednoczonych i Anglii nad eksportem do tych krajów zadecydowała o tym, że 91,4% ujemnego salda handlu zagranicznego Zachodnich Niemiec powstało na skutek obrotów z tymi dwoma krajami.

O.A. Szerniewa

B I K I Nr.45

II. ROLNICTWO CHIŃSKIE NA NOWEJ DRODZE ROZWOJU

Dzięki swym bogatym planom rok 1950. był rokiem pomyślnym dla ludu chińskiego, a rok 1951 zapowiada się jeszcze lepiej. Przyczynia się do tego w pierwszym rządzie ukończenie z wiosną bieżącego roku szerokiej reformy rolnej, w której 275.000.000 chłopów otrzymało ziemię, co pozwala na wyzwolenie wielkiej energii twórczej znacznej części ludności.

W przewidywaniu, iż bieżący rok przyniesie dalszy rozwój szybko odradzającego się rolnictwa, Rządowa Rada Administracyjna zatwierdziła niedawno plany, zmierzające do powiększenia produkcji rolnej, rozwinięcia prac nad zalaniem oraz rozszerzenia programu robót wodnych.

Nowy plan rolny zakłada wzrost zbiorów zboża w Chinach o 7.1% oraz wzrost zbiorów bawełny o 36.9% w stosunku do roku ubiegłego.

W okęgach, które stale padają ofiarą powodzi prowadzi się intensywne prace budowlane. Prace irygacyjne są stale rozszerzane. Nowe urządzenia nawadniające, znajdujące się obecnie w budowie, powiększą obszar uprawy Chin o miliony "mow" bogatej ziemi.

Osiągnięcia roku 1950

Zbiory zbóż w 1950 r. przewyższyły np. o 10.000.000 ton zbiory z 1949 r. tj. o 11,8% i osiągnęły 85,7% poziomu przedwojennego. W r. 1950 wyprodukowano o 260.000 ton czyli o 58,9% więcej bawełny niż w r. 1949.

Zbiory bawełny nie tylko przekroczyły przedwojenny poziom o 26%, ale osiągnęły 82,8% rekordowych zbiorów z r. 1936. Jednocześnie uzyskano poważne wyniki w dziedzinie prac regulacyjnych. Przy realizacji szeregu gigantycznych projektów usunięto ponad 419.000.000 metrów² ziemi. Obszar nawadnianej ziemi uprawnej wzrósł w przybliżeniu o 247.400 ha. Prace zabezpieczające przed powodzią dały w r. 1950 tak pomyślne wyniki, że z wyjątkiem basenu rzeki Huai w jego górnym i średnim odcinku, to jest we wschodnim Honan i północnym Anhwei, gdzie deszcze były wyjątkowo obfite, największe z notowanych w ciągu minionych 100 lat, ziemi uprawne poza tym nie uległy zalaniu.

W roku bieżącym ogólna produkcja rolna wszystkich dawniej wyzwolonych obszarów, gdzie reforma rolna została już wcześniej przeprowadzona /z wyjątkiem tych okęgów, w których zniszczenia wywołane klęskami żywiołowymi i wojennymi były szczególnie dotkliwe/ prześcignie przeciętną roczną produkcję z okresu przed wybuchem wojny przeciw Japonii w 1937 roku.

Produkcja okęgów, w których reforma rolna została przeprowadzona w ciągu ubiegłej zimy albo też zostanie

ukończona na wiosnę, zbliży się do poziomu przedwojennego. Co się zaś tyczy okręgów, gdzie zniesiono rentę, ale nie przeprowadzono pełnej reformy rolnej, przewiduje się, iż produkcja co najmniej przekroczy poziom z 1950 r.

Dla zapewnienia pomyślnego wykonania tegorocznych planów państwo wprowadziło nową politykę rolną. Fundamentalną zasadą tej polityki jest zachęcanie chłopów do łączenia się w zespoły wzajemnej pomocy i w inne dobrowolne formy organizacyjne. Zespoły te otrzymują dogodnie pożyczki na zakup nowoczesnych narzędzi rolniczych, nasion wysokogatunkowych, środków antypasożytniczych, nawozów, oraz na opłacanie specjalnego kierownictwa technicznego. Chłopi, których produkcja dzięki starannej uprawie i ulepszonej technice przekroczy przeciętny poziom są zwalniani od podatków za te dodatkowe zbiory. Wzrost produkcji, osiągnięty drogą stosowania urządzeń nawadniających, jest wolny od podatków na okres 3 - 5 lat. Opodatkowaniu nie podlega również w ciągu 3 - 5 lat produkcja uzyskana ze świeżo pod uprawę wziętej ziemi. Aby zachęcić chłopów do powiększenia uprawy bawełny, tytoniu i juty państwo gwarantuje skup tych produktów po korzystnych stawkach, wymienialnych na zboże.

Szeroko rozwinęła się w tym roku spółdzielcza alboja plantowania sadów, obejmując 146.000 hektarów, przy czym szkółki zajmą 3.700 hektarów. Rozwija się również hodowla zwierząt domowych, które w coraz szerszej mierze będą zaszczepiane od chorób. Równie ważna jak organizacja pracy jest nowoczesna technika gospodarowania. Popularyzacji jej służą wystawy produkcji, wybieranie wzorowych gospodarzy, szkolenie ich, porównywanie i analiza zbiorów. Ponadto, w okręgach wiejskich wydano samorządom polecenie organizowania chłopów do akcji przeciw powodzi, suszy i zarazom oraz zakładania ochronnych pasów zieleni dla zatrzymywania wody, zapobiegania erozji rzek i ochrony zbiorów od wiatrów i piasku.

Innym ważnym czynnikiem rozwoju produkcji rolnej jest zapewnienie zbytu produktów wiejskich przez zawieranie kontraktów pomiędzy spółdzielniami, lokalnymi zespołami wzajemnej pomocy i państwowymi przedsiębiorstwami handlowymi. Spółdzielnie i państwowe przedsiębiorstwa handlowe łącznie z kupcami prywatnymi podejmują zorganizowanie zbytu produktów rolnych w skali krajowej.

Nowe zamierzenia

Opierając się na cyfrach zeszłorocznych jako bazie równej 100, zamierza się w r.1951 osiągnąć następujące cyfry produkcji: zboże - 107,1%, bawełna - 136,9%, juta - 169%, suszone liście tytoniowe - 424,8%, herbata czerwona i zielona cegiełkowa - 135,1%, kokony jedwabne /hodowla-
ne/ - 114,9%, dzikie kokony jedwabne - 150,8%, surowce tłuszczowe - 109,8%, surowce dla przemysłu cukrowniczego - 129,1%, produkty morza - 120,7%.

Prace regulacyjne w roku bieżącym będą miały o wiele większe rozmiary niż w 1950 r. Wysiłki pójdą głównie w kierunku trwałego rozwiązania problemu wylewów w okręgach najbardziej zagrożonych. Wzdłuż całego basenu rzeki Huai, przynajmniej 5.000.000 chłopów weźmie udział w okresie wiosennym w pracach budowlanych, naprawach grobli i bagrowaniu. W latach następnych zostanie przeprowadzone nowe ujście rzeki do morza. Plan regulacji rzeki Huai zostanie ukończony w r.1953.

Projekty zabezpieczenia przed wylewami

Znaczna część projektów regulacji rzek Li i Szu w prowincjach Szantung i północnym Kiangsu oraz projekt regulacji rzeki Czaopai we wschodnich okręgach prowincji Hopei zostaną ukończone w roku bieżącym.

Prace wstępne w związku z budową zbiorników na środkowym odcinku biegów rzek Żółtej, Jungting i Han zostały znacznie przyspieszone. W ważnych punktach, u ujścia dopływów rzeki Jangtse zostaną zbudowane kanały o olbrzymich rozmiarach celem zwiększenia produkcji rolnej na przestrzeni ponad 1/3 miliona hektarów urodzajnej ziemi.

Na rzece Huai budowane są w górnym i środkowym biegu rzeki wielkie rezerwuary i sztuczne zbiorniki dla spływu wody w czasie powodzi. Jednocześnie odbudowuje się kanały, umacnia brzegi, remontuje śluzy, pogłębia dno rzeki.

Przy budowie tam w środkowym i dolnym biegu rzeki pracuje 200 tysięcy chłopów. Ogólna objętość robót ziemnych i kamieniarskich, które mają być wykonane tej wiosny wyniesie ponad 16,5 milionów metrów³.

W rejonie środkowego biegu rzeki Jaueszy i jej dopływu rzeki Hauajan - dziesiątki tysięcy chłopów zajętych jest realizacją olbrzymiego planu robót ziemnych i sadzeniem setek tysięcy drzew.

W roku bieżącym zwraca się główną uwagę na budowę tam. W połowie maja, gdy roboty te zostaną ukończone, około półtora miliona hektarów ziemi uprawnej będzie zabezpieczonych przed powodzią.

Na południu Chin, w prowincji Guandun, prace nad odbudową tam na rzece Siejan były rozpoczęte jeszcze w grudniu. Dziesiątki tysięcy ludzi zatrudnionych jest przy budowie tam i kanałów w promieniu Hopei. Na rzekach Czaopaj, Jundin, Dac-Zin wznoszone są tamy, budowane śluzy i nowe kanały, celem zabezpieczenia przed powodzią setek tysięcy hektarów urodzajnej ziemi. W pełnym toku są również prace nad odbudową tam i w południowej części prowincji Cziansu, w szczególności na rzekach Li i Szu.

Wzrośnie zakres prac irygacyjnych w prowincjach północno-zachodnich. Pożyczki rządowe umożliwią budowę nowych systemów irygacyjnych, regulujących zapasy wody w

tych częściach kraju, gdzie opady są zbyt małe lub zbyt obfite w niektórych okresach roku.

Planuje się budowę 10 nowych urządzeń irygacyjnych dla Chin północnych, 16 - dla północno-zachodnich, 6 - dla Chin wschodnich i po 13 dla prowincji centralno-południowych i południowo-zachodnich. W ten sposób obszar ziemi uprawnej zwiększy się o 317.000 hektarów.

Zadania na rok bieżący w zakresie powiększenia produkcji rolnej i zalesienia są śmiałe i nadzwyczaj ważne dla dalszego postępu gospodarczego kraju. Program regulacyjny, tak ściśle związany z produkcją rolną, tworzy mocną podbudowę dla pełnego wykorzystania bogatych zasobów wodnych Chin, przyczyniając się jednocześnie do uprzemysłowienia kraju.

Te dwa gigantyczne plany, znajdujące się obecnie w stadium realizacji, przyczynią się do dobrobytu i potęgi Nowych Chin. Oparte one zostały na realnych osiągnięciach lat ubiegłych. Lud chiński nie wątpi, iż zamierzenia te zostaną w pełni zrealizowane.

